

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos perit sor egyszer 20 fill.,
minden következőnél 15 fillér.
Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József téren 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Szerda, április 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesécskék: Barabás programbeszéde.**
- A vármegye ügyel.**
- Fenyeget az arató-sztrájk!**
- Inger Szolliman — képviselőjelölt.**
- Szerencsétlenségek Ujszentannán.**
- Szerelem és hamis váltó.**
- Választási mozgalmak.**
- Béke-lakoma.**
- Barabás agitációs körútja.**
- Érdekes sorsjáték Aradon.**
- Királyfiból — érsék.**
- Nők a politikában.**
- A forrongó Kovaszinc.**
- Károlyi Sándor gróf meghalt.**
- Az osztrákok ellentünk.**
- Weitzerné Aradon.**
- Aki gyilkosságot szimulál.**
- Tárcsa: Az ugorkafán.** Irta: Kazár Emil.
- Csarnok: Szerelmi tanulmányok.** Irta: Vértesy Gyula.

Barabás programbeszéde.

Arad, április 24.

Másodszor tartott ma programbeszédet Aradon Barabás Béla, Arad volt és talán leendő országgyűlési képviselője. Az első programbeszéd idején is csak úgy, mint most, bizonytalan volt, hogy övé lesz-e az aradi mandátum. Hanem akkor ez a választók többségétől függött, most meg rajta áll, hogy ezt tartja-e meg, vagy a főváros VII. kerületének közbizalmát. S míg másutt a képviselő-jelölt szurkol, hogy meg lesz-e választva, itt valósággal a város van aggodalomban, hogy Barabás nem

az aradi mandátumot találja megtartani, hanem a VII. kerületét.

De nemcsak ez, a Barabás népszerűségét bizonyára jellemző körülmény az egyedüli változás a két programbeszéd között. Az első programbeszéd idején a tüzesszavú, lelkeket hódító ellenzéki szónok volt, a ki temperamentumának egész erejét szabadjára bocsáthatta az akkori kormány és programja ellen. Ma pedig a kormány hive, azé a kormányé, a mely talán legnagyobb részben neki köszönheti létezését, s a melyet már ennél a körülménynél fogva neki lehetetlen is lenne nem támogatni. S ha Barabás Béla ma is a régi volt, s ha — a miben nem is volt ok kételkedni — pártjának kormányképessége egy árnyalatot se gyöngített elvszilárdságán, mai beszédje mégis ahhoz a programhoz simul, a melynek alapján a koalíció a kormányzásra vállalkozott. Egyebet ő nem ígérhetett, nem is igen volt szándékában, mint a mi ennek a kormánynak tarsolyában van.

De az ő jelöltségét nem ezen a programon keresztül kell nézni, mert akkor elszürkülne a koalíciós képviselők nagy tömegében, hanem az ő egyéniségén keresztül. Annál is inkább, mert az egymásra torló események, mintha máris erősítenék azt a hitünket, hogy a nagy kérdések beálltával a mostani pártkeretek föl fognak bomlani s a demokratikus álláspont szerint állanak új csoportokba a politikusok. Erre a nagy alakulásra gon-

dolván, Barabást önkéntelen szimpátia veszi körül. A nemzeti demokrácia jelszava az ő szájából sokkal több bizalmat gerjesztően hangzik, mint ha az alkotmánypárt mágnásai mondják. A választói jog kérdésében se keresi a kertelésnek új és tetszetős formáit, a melyekkel Wekerle, Polónyi és mások fedezik a később bekövetkezendő fordulatokat. Barabás Béla nyíltan és határozottan az általános és titkos választói jog hive, s nincs okunk fölteni róla, hogy kevésbé demokratikus párhívei kedvéért ebből a nyílt álláspontjából koncessziókat tegyen.

S érdekes nyilatkozat hangzott el az ő ajkáról ma a vezényszó kérdésében is. Ha, ugymond, a király az ő kezébe adná a hatalmat, hogy valósítsa meg mindazt, a mire Magyarország vágyik, ő a következő sorrendet választaná: első sorban a nép jólétét kell megteremteni, annak kellő iskoláztatásáról gondoskodni, a népnek jogokat kell adni, tiszta közigazgatást kell teremteni, — s ha mindez meglesz, akkor aztán az önkormányzat fog hullani a vezényszó, az önálló hadsereg. Olyan szokatlanul és mégis ismerősen hangzott ez ma. Hiszen ezt hirdettük mi is a válság egész ideje alatt; az volt a közvélemény is, hogy a vezényszóért kár az alkotmányt és az országot kockáztatni. De úgy látszik, Barabás Bélának ezt a meggyőződését nem volt szabad addig nyíltan hangoztatni, a míg a vezérbi bizottság a vezényszóban egy kikapcsolhatatlan és elen-

Az ugorkafán.

Irta: Kazár Emil.

Pompás az estély lovag Kurazér Villibald generális házában, aki hős katona hírében maradt meg a hatvanas évekből, sok rendjellel és még több rokonsággal. A rendjelekkel ő ékesítette fel a csuka kék kabátot, úgy, hogy egy darab csillagos ég lett belőle; a rokonságot a felesége hozta a házhoz. Azok közt Gesztetel Sári gyönyörűen ragyogó csillag, egy néhai megyei adminisztrátor és későbbi főispán árva. A generálisné evel a lányával megy mindenfelé, ép úgy mint a generális férje a rendjeleivel és kardjával. Ilyen szép leány mellett neki is kijut a hódolat. Az estélyeket is Gesztetel Sári kedvéért tartják.

Ejféli már elmúlt. A fényes uri társaság férfainak egy része a pompéji teremben gyűlt össze szivarozni, kocintani és az elmés és föltötte szerencsés Battonyai László körül, sereglettek, akinek valami misztikus rendjel volt a nyakába akasztva riktó színű szalagon s akit ehhez még a napokban udvari tanácsosnak is ki-neveztek. Mielőtt az excentrikus rendjel jelentőségével tisztába jöttek volna, mellé sorakozik a másik kérdés: mi a tatár, az az udvari tanácsos?

A kincstári dáma a generálisnál azt kérdezte Sáritól:

— Battonyai? Hugocskám — ne mondd, hogy kedves ember?

— Jól táncol, — válaszol a tündérszép, gyémántos nyak-ékét, csipkáját, fodrát, keztyűjét, haját és szájszélét igazgatva.

Battonyait is körülveszik ismerősei — barátokat nem tart — és kérdezik a házi kisaszszonyról.

— Ha a csillagoknak lakói vannak, ilyenek lehetnek — válaszol vontatottan, hidegen, senkire sem vetvén egy pillantást, csak a villamos üvegkörtékre.

Vágyakozva, szenvedélyesen sóhajtoztak és hallani lehetett az epedés kantatóját: „jaj be szép!”

— Erreim! Természetesnek tartom, hogy pezsgőre és tokajira vágyunk. De közönséges lőre mellett is támadhat jó kedvünk — felelt Battonyai és várta a hatást.

— Csakugy átkozott részeg is lehet tőle az ember és bevészik a rendőrségre! — dörögött az elegáns Lappi Dezső, ki halálra advarolt Sárinak. — Nekem már a lelkembe sujtott.

— Kedves Lappi ur, — fordult hozzá Battonyai hideg, de sokat mondó arccal, — hát többre bücsülné ön, ha nem a lelke volna le-sujtva, hanem a kalapja bezúzva.

Ezen aztán kacagtak az urak. Battonyai fölségesen érezte magát, mint mindig éjjeli után. A dárdó minden részéből, izából, savából kivette a részét, mert tudott élni. Táncolt, csokoládézott, teázott, ivott. A most bárosított Keszzi Kézpénz-családdal és Kézpénzök le és fölmentő összes ágával, a harmincadik Nemes

Konttal és Akárky Ozullal a legközelebbi örvendetes szerencse mélyen kívánt találkozásának átértett reményével fogott kezét.

Ez a Battonyai László a kis ostoba és falánk kuszkók közé tartozott, ki mindig valami erős fal tövében szeretett meghúzódni, habár csunyaságok közt is, s ott várta, hogy az ugorka felfusson vele a párkányra, ahol megkapaszkodott. Rendkívüli protekció vitte tovább. Pénzintéze ek igazgatósági tagja. A fegyvergyárban is fő-fő, noha nem tudja megkülönböztetni a löport a mákszemtől. Bizonyos, hogy a legközelebbi választások előtt megkínálják a bárósággal. Gazdag.

Amint a pompéji szobában ott szivja cigarrátját és elegánsan iszik egy-egy pohár pezsgőt, mindig a Gesztetel Sári nevét hallja maga körül.

— Bizony szép lány — mondja a kitűnő világi, ki az élet és helyi szokások áramlatait megfentolt figyelemben szokta részeciteni. — Bizonyosan azok közül a bájos és imádásra méltó teremtetések közül való, akik arra születnek, hogy valami férfit érdemén fejül boldogítsanak. Rendkívüli hódolattal és részvétellel nézem az ilyen nőket. Aldozatokat látok bennük. Azokat a férfiakat pedig gyűlölöm, kik bájos, kedves nőt vesznek feleségül, mert érdemtelnek rá. Nem gondolják-e meg, hogy a feleségük pompáját, fényét, kedvességét önekik kell fentartani. Az ördögbe is! Egy szép leány, szép asszony soha sem szűnik meg tündöklő csillag lenni, csak hogy

gedhetetlen nemzeti üdvösséget tekintett. Józan, okos fölfogás, hogy a népjólét, a népjog, a népműveltség és a nép igazsága, amelyet a tiszta közigazgatás szolgáltat, előbbre valók, mint a vezényszó kérdése. De ha ezt előbb nem lett volna hazaárulás hirdetni, — mennyivel meszebbre lennénk már!

S az időknek jellemző tünete, a mire Barabás, noha a kérdésnek kényes voltát érezte, kiméletlenül rámutatott. Ami odafönn a miniszteri előszobákban történik, az esik meg vele is. Százával kapja a protekciót és közbenjárást kérő leveleket, — uton-utfélen elfogják azok, akik az ő befolyását magánérdekeik jármába akarják fogni. A hatalomnak, a befolyásnak nagy sulya kinosan nehezedik rá, s szinte rímánkodva kérte ma a meg nem nevezett kunyorálókat:

— Szeressetek, de egy kicsit önzetlenebbül!

Tiszteljük azt az erkölcsi bátorságot, a melylyel Barabás az áramlattal szembeállott. S jó lenne, ha odafönn a párt-érdemek korlátlan jutalmazása helyett is a Barabás példáját követnék, s a jutalomra váróktól egy kis önzetlenséget kívánának. Csakis ez ránthatja vissza a közéletet ama lejtőn, amely felé ez a leplezetlen érdekhajászat vezet.

A mit Barabás Béla az alkotmányról mondott, az minden programra is áll. Hogy attól függ: kinek kezében van. Barabás Béla alakja rokonszenves volt az ellenzéken, s rokonszenves a bizonytalan színezetű és sokféle elemekből álló kormánypárton. A baloldalon a legtisztább negyvennyolcas politika mellett se tartozott a minden áron kurucok közé, s nem kereste mindenben csak azt, a mi föltétlenül rokonszenvesre vezet. Ha így lett volna, nem merte volna a kibontakozás fonalát kezébe venni, a mi kudarc esetén a „leszerelni akarás“, „alkudozás“, „paktálás“ vádjával járt volna. S elhisszük neki, hogy kormányának pártjában tud annak ellenőrzője is lenni. S ilyenre bizony nagy szükség van. Ha Barabás is úgy akarja: jelentős hivatás vár rá. A demokratikus elveket és jogokat egész tisztaságában

meg kell védenie a saját pártjabeliek: a feudális mágnásokkal szemben. Nemcsak a kormánynak, hanem legyen ellenőrzője ezeknek is. Hivatal, rang által nincsen lekötve senkinek: minden tartózkodás nélkül állhat elébe azoknak, a kik ma a jel-szavak előtt kényszerű alkalmazkodásból meghódolnak, de talán nem soká megkezdik a maguk feltett előjogai érdekében az aknamunkát. Ha erre a szerepre fog vállalkozni, akkor Barabás Béla még közelebb lesz hozzánk, mint a mai programbeszéd után, a midőn, istennek hála, a vezényszó kérdése se választ el bennünket.

Ez a fő kérdés. Ezek mellett elsikkadnak az apró kifogásolni valók, a melyeket objektív, szorgos szemmel e programbeszédnél fölfedezni lehetne. Ez a főkérdés. S jelen való nagy népszerűségét a kétszeresére emeli Barabás, ha az új parlamentben tevékenységét egészen ennek a célnak szenteli. Akár mint Aradnak képviselője, akár — a mi nagy, mély sajnálkozásunkra esnék — a főváros VII. kerületéé.

A vármegye ügyei.

(A kormány üdvözlése. — A Bibich-ösztöndíj — Adomány a Kossuth-szoborra. — A magyar iparért. — Páris Gábor nyugdíja)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24.

A megyebizottsági tagok élénk részvétele mellett folyt ma le Aradmegye törvényhatóságának április havi közgyűlése. A tárgysorozaton lényegtelen ügyek szerepeltek, csupán a kormány üdvözlése iránti indítvány keltett némi emociót.

Az említésre érdemes ügyekről alábbi tudósításunk szól:

Az elnöki Dálnoki Nagy Lajos alispán a megjelentek üdvözlése után felhívta Schill József főjegyzőt a Wekerle-kormány leiratának felolvasására. A kormány a leiratban értesítette a megye törvényhatóságát hivatalba lépéséről és egyben támogatást kért munkájához. Majd Schill főjegyző felolvasta a megyei állandó választmányának ezt az indítványát, hogy a tör-

vényhatóság üdvözlje a kormányt és biztossítsa arról, hogy teljes erejével támogatni fogja.

Russu-Sirianu János az indítvány ellen román nyelvű beszédben szólalt fel és azzal érvelt, hogy a törvényhatóság sem a Héderváry-, sem a Fejérváry kormányt nem üdvözölte, miért is a jelenlegi kormány üdvözölése is felesleges.

— Ez az ember akar nekünk morál prédikációkat tartani! — kiáltotta Boksan Szavér, a pécskai járás főszolgabírája.

— Szetreászka, szetreászka! — hangzott fel a beszéd után Ruseu hível közölt.

A közgyűlés ezután elfogadta az indítványt és az elnöki alispán kimondta, hogy Aradmegye a kormányt feliratilag üdvözölni és teljes erejével támogatni fogja.

A Bibich-ösztöndíj alapítványánál megüresedett két helyet töltötte be ezután választás után a közgyűlés.

A pályázók között volt egy nemesi származású fiatalember, névszerint Kiss Dezső, akit a pályázat felvételei szerint előnyben kellett volna részesíteni. De az állandó választmány, tekintettel arra, hogy Kiss egyik testvérének ugyanacsak egy Bibich-féle ösztöndíjat élvez, nem javasolta a közgyűlésnek előnyben részesítését. Az állandó választmány első helyen Brück Istvánt, második helyen Strasser Lajost és harmadik helyen Szathmáry Istvánt hozta javaslatba.

A szavazás két szavazatszedő küldöttség előtt folyt le. Összesen 188 szavazatot adtak le, amelyből Brück István 146, Strasser Lajos 94, és Szathmáry István 87 szavazatot kaptak. A két megüresedett helyet tehát Brück Istvánnal és Strasser Lajossal töltötték be.

A közgyűlés a Kossuth-szobor alap javára ötszáz koronát szavazott meg, amely összeget a vármegye pénztára át fogja utalni a szoborbizottsághoz.

A magyar nők iparpártolási szövetsége azzal a kérelemmel fordult a vármegyéhez, hogy iparpártolási célokra szavazzon meg egy évi hozzájárulási összeget. A közgyűlés az állandó választmány javaslata értelmében száz koronát szavazott meg e célra.

Az aradi tanítóegyesület konviktusának felügyelőbizottságába a megye részéről Urbán Ivánt, Schill József főjegyzőt és Keresztes Gyula főügyészt küldte ki a közgyűlés.

A vármegye lapjának szerkesztésével meg-

nem ám égi, hanem földi csillag. Az ilyen fölséges teremtetéseket én meg nem érdemelt széncsének tartom. Nem is vennék feleségül egyet sem. Beletörődtem, hogy érdemtelen vagyok rájuk.

Ezeket az elvi kijelentéseket némelyek nagyon eleven közbeszélésökkel helyeselték, mások viszont originálisnak tartották és Battonyai kialudt cigarettája helyett újat kínáltak, valamennyit pedig várakozást és további kijelentéseket vágyó hangulat lepte meg.

Battonyai fejében azonban sokkal nagyszerűbb gondolatok forogtak, hogy sem azoknak szavát adhatott volna. O, aki mindig nyugodtan szokott beszélni és cselekedni, előkelőséggel fölállt s elment a szalonba, ahol Gasztel Sári mellett állt meg és elkezdett neki összevissza beszélni mindent, sőt többször meg is nevette.

Hajnalkor a társaság pezsgőzött, rumos teát puncsot ivott, hideg falatokat fogyasztott. Battonyai Lászlónál hidegebb, nyugodtabb most sem volt senki. Eltették a szép asszonyokat, akik már haza mentek. A Sári nevére a legcsengőbben zördültek össze a poharak.

Battonyai úgy érezte a kocintások közben, hogy a fejében forrongó gondolatok most már nagy buborékban törnek föl és szelepet keresnek, hogy kitódulhassanak a kazánból.

— Uraim! A lányok — az asszonyok... (Ne tölts többet Lipp!)... kezdetben fiatalok, bájosak, lézók. Uraim, fiatal barátaim...

örizkedni kell tőlük, nehogy feleségül vegye valaki. Majd erről egyszer még mondom nektek valamit. Pajtások, a szabadsággal ne játsszatok. Toáétt, színház, fürdő, estély... Teringetted! Mindig drágább... úgy van... mint a szerető. Legyen eszetek,

A társaság már hallotta is, nem is. Kezdek oszladozni. Találkoztak még ezután a kincstári dómánál többször, Battonyai is rendes vendég volt, de a gyönyörű Sári az elegáns Lappi Dezső vette feleségül.

Nászutrá Flórencbe mentek. Mire visszatértek, Kurazér Villbald generálisék egy másik szegény rokonuk lányát vették a házhoz. Lappi Dezsőné nem nagyon bánta. Volt neki társasága. Volt elég estély a háznál. Ez már kégyerek is.

Battonyai László néha elment látogatóba, de csak rövid időre, ugyszólván körülnézni. Az asszonyt nem mindig találta otthon, de a férjét mindig.

Az elegáns Dezső már nem olyan elegáns, mint azelőtt. Az utcán szaladgálva megy, az ismerősöket alig ismeri meg. Battonyai egy pénzügyesben s találkozott vele s kölcsönt eszközölt ki számára. Kíváncsin vigyázott, mi lesz tovább a váltóval. Hát még egy másik váltó jött hozzá.

Lappi Dezső jó családapa. Amíg a felesége sétál, zsurozik, otthon ül. Kitérdesült nadrágban jár, papírcsomagban viszi haza a vacsorát. Szalmakalapja minden nyáron sötétebb színű. Még megnézi az utcán a fess hölgyeket; a kávéházakból, nyitott ablakokból kihangzó keringő

kedves melódiája lopva átjárja valóját, de rögtön fogpiszkálót keres elő, vágkálja fogát, nehogy az ott akadt pároltus és pörkölt hagyma illata és lehelete megrontsa ezt az idegen aromát.

— Hm! — elmélkedik nyugodtan Battonyai László. — Ezt az embert tönkre tette a szép felesége. Amint előre mondtam.

Battonyai most már csak ritka látogató Lappiékénél. De az asszonynyal eleget találkozhatik az utcán, a korzón. Egyszer bejelenti az asszonynak, hogy nagyon fontos közleni valója volna, mikor fecseghetnének.

Ekkor és ekkor.

Fecsegnék Lappiék kopottas szalonjában. — Nagyságos asszonyom — szölt Battonyai most is oly nyugodtan, mint akármikor. — Nincs szükség valásra. Az ön férje még főbe is löhetné magát. Aztán a gyerekek. De ha a nagyságos asszonynak mégis úgy tetszik, abban senki sem akadályozhatja. En logkevésbé, bármennyire esedezem is szerelméért.

— Válni akarok.

— Jó. Tegyen egészen boldoggá Sári. Mennyi pénzre van most szüksége?

Sári az ujjával mutatta az összeget.

— Jó! Amit magának szántam egy évre, ez abból három havi részlet. Majd meglátjuk, hogy esedékes lesz-e a többi részlet is.

Battonyainál az ugorkafa is fölfutott.

bízott *Hanthó* Jenő aljegyző tiszteletdíját kétszáz koronával felemelték.

Páris Gábor, a világi járás nyugalmazott főszolgabírája a legutóbbi napokig tudvalevőleg mint Abauj-Tornavármegye alispánhelyettese működött. Minthogy ebben a működésben külön dotációt kapott, az állandó választmány azt javasolta a közgyűlésnek, hogy *nyugdíjjáradékat erre az időre függesse föl*. A közgyűlés a javaslat értelmében döntött.

Fenyeget az arató-sztrájk!

(Arad- és csanádmezei munkásmozgalmak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24

Arad megye nyugati és Csanádvarmegye északkeleti részében oly mozgalom tünetei mutatkoznak, a mely ha tovább terjed, a mezőgazdasági életet a lehető legnagyobb veszedelemmel fenyegeti és kimondhatatlan anyagi károk szülőke lehet.

Almás-Kamaráson, továbbá *Kunágota* község területén, *Magyarbánhegyesen*, *Tótbánhegyesen* és környékén ugyanis az összes földműves munkások megtagadták a munkát és sztrájkba léptek.

A mozgalom csirája Arad megyében, *Almás-Kamaráson* van. Az odaváló munkások szőlőtáncra léptek a csanádmezeieket is és így a legkomolyabban kell azzal a veszedelmes eshetőséggel számolnunk, hogy a mezei munkások sztrájkja Arad megye területén is nagyobb arányokat ölthet. A mozgalomról a következő tudósításunk számol be:

Tegnap délután a kunágotai csendőrtől érkezett jelentés a hatóságokhoz, amelyben a szakasz megerősítését, nevezetesen legalább is tíz lovascsendőr kiküldését kérte, mert az egész csendőrs területén megtagadták a mezei munkások a munka teljesítését. Ezeknek a munkásoknak a sztrájkja nem közönséges veszedelem, mivel ezek a munkások szerződtek az aratás elvégzésére, ezek végzik azonkívül a répa és kukorica munkálatát is.

Most volna a répa kapálása; ennek a munkának végzését tagadták meg a munkások és a kihallgatott tanúk vallomásából kitűnik, hogy az aratási munkálatokat sem akarják végezni.

A mai napon érkezett be Makóra a magyarbánhegyesi csendőrs hivatals jelentése, amely szerint a Magyarbánhegyes területéhez tartozó *Háry* Ágost-féle pusztán is sztrájkba léptek a munkások. A hatóság közbelépésére itt a munkások egyrésze ma reggel munkába állott, a másik része azonban tovább sztrájkol és a munkába állott társaikat meg akarták akadályozni a munka végzésében. Ezen a pusztán a csendőrség állandó készenlétben van.

Intézkedett a hatóság ma az iránt is, hogy a kunágotai csendőrs tíz lovas csendőrrel megerősítsék, hogy a netán mutatkozó zavargásokat megakadályozhassák. Eddig különösebb vagy zajosabb képet a sztrájk még nem öltött. A hatóság megindította a vizsgálatot az izgatóság kinyomozására, amely eddig is kiderített már annyit, hogy a felbujtók nem a csanádi, hanem az aradmezei *Almás közseg munkásai közül kerültek ki*.

Inger Szoliman — képviselőjelölt.

(Az alkirály a politikában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24.

A honfoglalás-aspiránsok mostani táborának képe valóban nem lenne igaz és korhű, ha hiányoznának a képviselőjelöltek díszes sorából *Inger Szoliman*, *Mahomed Naftali-Pál-Eddin-Mária* egyiptomi alkirály és szomáli emir ő fensége.

Magyar-Csékéről jelentik: Itt *Inger Szoliman* és *Korda Andor* állanak szemben egymással 48-as programmal. Jellemző, hogy *Inger Szoliman* ma plakátokat ragasztott ki, a melyeken következő ékes stílusban pocskondiázza le ellenjelöltjét, *Korda Andort*:

Polgártársak! Vége annak a rendszernek, mely harminc év óta elnyomja szabadságunkat és pocskolja vagyunkat. Most szabadok vagyunk s azok akarunk maradni. De vigyázzunk, mert ugyanazok az emberek, kik harminc évig elnyomóink voltak s kiket a népakarat elűzött, ismét visszatérni akarnak, hogy behízelegjék magukat a nép kegyébe és újból a nyakunkra üljenek. Undoító az, ami most naponként szemünk előtt történik. Olyan emberek, kik egy év előtt, sőt még pár nap előtt is, a legerkölcstelebb hatalmat támogatták, erőszakosságokat elkövettek, a népet semmibe se vették és törvényeinket kijátszották, tíz nap óta folytonosan azt ordítazzák, hogy ők 1848-as pártiak. Ne higgyetek polgártársak ezeknek a hazugoknak, hanem csak azokat tekintsétek 1848-asoknak, kik már régóta azok voltak. Emlékezzetek vissza a múlt évi választásra, mikor *Korda Andor* és társai fagyban-hóban lovassággal verettek szét minket, mert az 1848-as zászlót lobogtattuk. Jöjjetek utánam, ki mióta köztetek lakom, az 1848-as zászlót lobogtatom. Vallási és nemzetiségi különbség nélkül védjük a zászlót, mert csak is ez védi meg mindnyájunk szabadságát. Ne higgyetek az ámtóknak, mert régi közmondás az, hogy: *aki kutya volt délelőtt, az kutya marad délután is*. *Inger Szoliman*, emir.

Inger Szoliman nem ismeretlen férfiú sem az európai diplomácia, sem a magyar rendőrség, sem a keletafrikai törzsfőnökök előtt. Is meretes az a mániája, mely szerint mindenáron kereskedelmi kapcsolatot akart létesíteni Magyarország és a szomáli földje között. Évek hosszú során át kísérletezett váltakozó kormányoknál és egyiket már-már sikerült is beugratnia a szomáli kalandba, de ez a kormány, szerencsétlenségére, megbukott, s az utód már óvatosabb volt az elődnél, mert előbb információkat szerzett be az emirről. Hogy ezek az információk nem lehettek valami nagyon kedvezők, valószínű, mert Magyarországon mind ez ideig vajmi keveset lehet találni azoknak az elefántoknak, vizilovaknak, antilopoknak, leopárdoknak és zsiráfoknak a csontjaiból, amelyet annyi lelkesedéssel szándékozott hozzánk importálni a derék *Inger Szoliman*.

Hogy a keletafrikai sebek és a szomáli törzsfőnökök időközben alkirályukká választották, az természetes. És ezidő szerint csak azt sajnálhatja *Inger Szoliman*, hogy Magyar Csékén is nem ők a választók, mert akkor csak ugyan kevés reménye lehetne *Korda Andornak*.

Inger Szoliman azonban, nem lehetetlen, hogy megválasztják így is s akkor alkalma lesz a parlamentben csírálni pártot a szomáli földdel való kereskedelmi összeköttetésnek, még pedig a jelszóval:

— Aki kutya volt délelőtt, az kutya marad délután is.

Szerelmem és hamis váltó.

(Milliomos gavallér a vádlottak padján.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 24

Sokat szerepelt az utolsó időkben a nyilvánosság előtt *Csudnay Emillek* a neve. A dúsgazdag ifjú, amikor még alig volt 20 éves, beleszeretett egy szép színésznőbe, *Dóry Margitba*, s a feleségévé akarta tenni. De a viszony ellen alapos kifogásai voltak a családnak. Először is *Csudnaynak* a szertelen költekezését nem akarták tűrni, másrészt pedig a házasságot elleneztek. A fiatalok azonban nem akartak egymásról lemondani, amire a familia erősebb „rendszabályok”-hoz nyúlt.

Csudnay Emilt ugyanis előbb a *Schwartz*-féle intézetbe, majd a *Lipótmezőre* szállították az *őrültek házába*. Mivel pedig az épelméjű fiatalember hetek múlva csak visszanyerte a szabadságát, úgy akarták a szándékától eltéríteni, hogy minden anyagi támogatást megvonják tőle. Ez sem használt. Sőt csak újabb bajt zúdított a családra. *Csudnay Emil* ugyanis, aki előbb csak könnyelmű adóságot csinált, most már a váltóhamisítástól sem riadt vissza. A nagybátyja, *Csepreghy István* országgyűlési képviselő nevére hamisított egy 4000 koronás váltót. Ezért letartóztatott s bár néhány nap múlva — éppen a szerelmes intervenciójára — szabadonbocsátották: a vádlottak padjára került.

A budapesti törvényszék — amint tudósítónk táviratozza — *Baráth* bíró elnöklésével ma vont a kérdésre *Csudnay Emilt* a büntető-törvénykönyv 401. és 408. §-ai szerint való magánokirathamisítás miatt. A vádlott, aki ma 22 évesnek mondotta magát, kijelentette, hogy magát bűnösnek érzi.

Elnök: És mi vitte a bűn útjára?

— Ezt bővebben kell előadnom. Két év előtt megismerkedtem egy hölgygyel, akinek nevét, nagyságod engedelmével, elhallgatom. Szerelmesemet feleségül akartam venni, amibe anyám beleegyezett, de ellenezte a családom.

— Kik azok?

— Nagybátyaim: *Csepreghy István* és *Jenő*, továbbá nagynéném: *Országh Elemérné*.

— Atyja önnek nincs?

— Nincs. Családom nevezett tagjai rávették anyámat, hogy bevitessen engem a *Schwartz*-be, majd a *Lipótmezőre*. A sajtónak, mely felháromozta a közvéleményt, köszönöm a szabaduláshoz vezetőket, hogy nem tartottak ép elmével évekig az említett helyeken.

— Meddig volt ott?

— Összesen 9 hétig. Kiszabadulva, a családom megfenyegette anyámat, hogy őt helyezték gondnokság alá, ha támogat. Erre anyám elutazott *Csernovitzba* s engem itthagytott egy krajcár nélkül. Így aztán egy szerencsétlen pillanatban elkövettem a váltóhamisítást.

A bíróság ezután kihallgatta *Vincenti Lajos*, *Engesszen József* és *Kallupka István* tanukat. A sértettként szereplő *Csepreghy István* írásban jelentette be, hogy nem kívánja unokaöccsö megbüntetését.

A bizonyítási eljárás befejeztével a törvényszék *Csudnay Emilt* a váltóhamisítás vádjától felmentette. Az ítélet indoklása az, hogy a váltó nem volt alkalmas arra, hogy *Csudnay* vele bármiféle anyagi előnyöket szerezzen, mert *Vincenti Lajos*, akinek a fiatalember a váltót leszámítás céljából átadta, már 3 nappal azelőtt tudomással bírt a váltó hamis voltáról, mielőtt *Csudnay* nála a pénzért megjelent. Az ítélet ellen a közvád képviselője felebbezést jelentett be.

Barabás programbeszède.

Nagygyűlés az iparosházban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24.

Hatalmas néptömeg előtt tartotta meg ma délelőtti programbeszédjét az iparosházban lefolyt jelölő nagygyűlésen Barabás Béla. A népszerű jelölt programjának főbb pontjai ugyanazok, amelyeket Barabás már tegnap elmondott a főváros VII-ik kerületének polgársága előtt. Volt azonban a beszédnek néhány erősen pikáns izű passzusa is, amelyekből könnyen érthetnek, akiknek szól s amelyek méltán keltettek feltűnést.

A nagygyűlés lefolyásáról s a programbeszédéről a következő tudósítást adjuk.

A gyűlés megnyitása.

Az ipartestületi ház dísztermében ma délelőtti tartotta meg a polgárság jelölő nagygyűlését, amelyen Barabás Béla dr. elmondta függetlenségi programbeszédét.

Műlek Lajos dr. fél tízenegykor megnyitotta a gyűlést és lelkes szavakban Barabás Bélát, Aradváros kiváló volt országgyűlési képviselőjét ajánlotta képviselőjelöltnek. A mintegy ötszáz főnyi polgárság hosszantartó éljenzéssel fogadta az indítványt, mire Simay István vezetése alatt Kristyó János, Gutzjahr Mihály, Adler Andor, Sturm Károly, Schwarz Jenő dr., Radó Károly dr., Kosztika Emil, Rothmüller Ferenc, Szántay Béla, Domonkos Lajos, Vizer Lajos, Maresch Gyula és Kovács Vince tagokból álló küldöttség ment Barabásért, akit a terembe lépésekor lelkes éljenzéssel és tapsal fogadtak.

Műlek dr. üdvözlő beszédet intézett Barabáshoz, melyben többek között elmondta, hogy Aradváros közönsége meg van győződve, miszerint Barabás a város és a haza érdekében küzdeni fog és senki előtt nem hajtja meg azt a lobogót, melyet a város polgárai kezébe adnak.

A percekig tartó éljenzés és taps csillapultával Barabás a következő programbeszédet mondotta:

Az elmaradt beszámoló.

Amikor az országgyűlést február 19-én feloszlították, nekem kötelességem lett volna beszámoló beszédet mondani. Ezt azonban alapos ok nélkül betiltották, mert attól féltek, hogy az igazságot fogom megmondani. Kegyetlen emlék ez a régi rendszer uralmából, amely most már nyugodjék békében. (Egy hang: Örökre!) A ti bizalmatok és szeretetek megnyilvánulását egy felső hatalom elvette, pedig még a szuronyok erejével szemben is megvédelmeztem volna. (Zajos éljenzés.)

Ot évvel ezelőtt, az 1901. évi választások után Budapesten az országgházban találkoztam Hieronymi Károlyval, Aradváros akkori képviselőjével, aki így jellemezte előttem Aradot:

— Furcsa város az a te városod. Odajön egy idegen, akinek az országban több helyen is ajánlanak föl kerületeket. Ezt az embert megválasztják képviselőnek, a város saját fiát pedig nem veszik észre, nem kínálják föl neki a mandátumot, holott más kerületek versenyeznek érte.

Azóta megfordult a világ sorja, mert ime, most már másodszer ajánlják föl a mandátumot (Lelekes éljenzés).

Az alkotmány-válság.

Nem akarok végigtekinteni azon a romboláson, amely az utóbbi időben az országban

pusztított. Ott állunk, hogy alkotmányunknak ereje nem volt és kinyomatták már azt a királyi manifesztumot, amely az országra örök sötétséget akart borítani. Következett volna a királyi biztosok uralma, a központi választmányok kinevezése és a zsarnoki presszió alatt végbemenő képviselőválasztáson én száz szavazatot sem kaptam volna, nem azért, mert ti nem adtátok volna, hanem mert a katonaság szuronyerejével vérbe fojtották volna az őnzetes polgárság akaratának megnyilvánulását. Szégyen, hogy míg régen idegeneket, csökeket és németeket hoztak ide az ország nyakára, hogy elfojtsák a nemzeti akaratot, addig a most elmúlt szomorú napokban magyarok vállalkoztak a magyar alkotmány letiprására (Ugy van!) Elmúlt a rombolás szomorú korszaka és most eljött a mi föladatunk teljesítésének ideje.

Föladatunk tisztítani, elpusztítani mindent, ami a régi rendszerből fönmaradt. A seprés küszöbéhez értünk s most nekem nem lehet egyéb programom mint az, hogy mint eddig, úgy a jövőben is a szabad és független Magyarország rendületlen híve vagyok és leszek. Ha az isten is segítségünkre lesz, akkor a szabad és független Magyarország mihamarább fölépül. A régi szabadelvű párt, melyet Tizza Kálmán alapított, fiának kormányelnöksége alatt elbukott és örömmel látom, hogy annak a letűnt pártnak hívei is most az én zászlóm alatt csoportosulnak.

A választói reform.

Programbeszédem most korlátok közé van szorítva, mert nem a függetlenségi párt eszményeiről, ábrándokról lesz szó, hanem a közeljövő áldásos, hasznos munkáiról. A kormányzat becsületes emberek vették kezükbe, akik akarnak is, tudnak is alkotni Magyarország népének — faj- és valláskülönbség nélkül — jólétére és boldogságára. A kormány csak átmeneti ugyan, de azért nagyfontosságú reform megalkotására van megbízása: a választói jog reformjára, hogy a nemzeti akarat a legszélesebb keretekben megnyilatkozzék. En is beszédemet két alapra fektetem: az egyik a szavazati jognak az általános választói jog elvei szerinti kiterjesztése, a másik az alkotmánybiztosítékok körülbástyázása és kiterjesztése.

Én az általános, titkos, községenkénti szavazati jognak vagyok föltétlen híve. Mindig ezt hirdettem becsületes meggyőződésből és most is azt akarom, hogy a népek milliói bekerüljenek az alkotmány sáncaiba, képviselőik pedig a parlamentbe. Ezzel a hatalmas tömeggel erős, nagy Magyarországot akarunk kiépíteni. De valamint mindenki előtt szent a hajlék, amelyben él, épenugy mindenki faj- és valláskülönbség nélkül hűséggel és szeretettel tartozik viselni a haza iránt. Nevezük bárminek is az általános választójogot, én csupán az életkort és a tisztességes, fedhetlen előéletet állítanám korlátul, sőt még a nőkre is kiterjeszteném a szavazati jogot. A nőeknek is hazafias kötelességük, hogy hazájuk sorsa iránt érdeklődjenek. Nekik is befolyás adandó hazájuk sorsának intézésében; meg kell, hogy kapják tehát a szavazati jogot. Az általános választójog eszméje immár megérett, a haladó kor szelleme hozta magával és megvalósítása elől nem lehet már kitérni.

A választói reformnál a kormány máris elfogadott egy alapot, mely szerint a választók számát 1.400.000 szavazóval szaporítja. Ne vitázzunk most azon, hogy elég e ez a kiterjesztés vagy sem, a lényeg az, hogy ennek a reformnak föltétlenül meg kell lennie.

A nemzetiségi kérdés.

A kerületek új beosztásával természetesen sok visszasságot meg lehet szüntetni és elejét le-

het venni annak, hogy a nemzetiségi izgatásoknak a magyarságra nézve veszedelmes gyümölcselel megérhessenek. Nem a nemzetiségek, hanem ezeknek féktelen agitátorai ellen irányulnak szavam, mert azzal a tenorral, amelyben az agitátorok a magyar állameszme ellen izgatnak, nem lehet őket a parlamentbe beengedni. Egyforma szeretettel kell fölkarolni az ország egész népét, de ezt nem teszik meg a nemzetiségi képviselők, akik csupán saját és nemzetiségeik érdekeit tartják szem előtt, nem pedig kerületük egész lakosságát. A nemzetiségi agitátorok által használt taktikával nem lehet a nemzetiségi kérdést megoldani. Ehhez kölcsönös méltányosság, belátás és mindenek fölötte a választófalaknak leomlása szükséges. Amig ezeket a szempontokat nemzetiségünk meg nem szivlelik, addig a nehéz probléma megoldása sem várható.

Az alkotmány-biztosítékok.

Azonban mit ér az általános választói jog is, ha alkotmányos biztosítékok nélkül a nemzeti akarat épen úgy fölruhghatják, amint azt eddig tették. Ezért a törvények helyes magyarizálásán kívül újabb törvényalkotásokkal kell az alkotmányos nemzeti akaratnak tiszteletben tartását garantálni. Egyforma joga van a királynak és a nemzetnek, de közvetlen végrehajtó hatalma egyiknek sincs a másik nélkül. Az egyik nem alkothat, a másik nem szentesíthet törvényeket. A királyi ereszakos kormányzati intézkedéseit törni nem lehet. Ha királyi biztos kell, rendelje ezt ki a parlament a király szentesítésével, de nem a király a kormány előterjesztésére.

A törvényhatóságok autonómiáját úgy kell biztosítani, hogy azok az alkotmány bástyái és a törvények támaszai legyenek.

A fegyveres erőt most köztörvények megsértésével a polgárság ellen használták föl, holott a hadsereg arra való, hogy a polgárságot megvédje s ezért törvényben kell körülírni a fegyveres erő igénybevételét. Meg nem engedhető, hogy a póttartalékosok a parlament hozzájárulása nélkül behívassanak.

A gyülekezési jog és sajtószabadság is az alkotmány-biztosítékok közé tartoznak. Ezeket az értékes jogokat félre nem magyarítható törvényekkel kell biztosítani és megvédeni.

A nemzet igazi, hamisítatlan közvéleményének megnyilatkozása érdekében föltétlenül szükséges a köztisztviselők szolgálati pragmatikájának elhészítése, hogy a tisztviselők ne legyenek kénytelenek eszközei lenni a nemzetellenes törekvéseknek. (Élénk helyeslés)

Adószedés és ujoncozás.

Igen lényeges javítani valók vannak más téren is, így első sorban az adószedés és ujoncozás kérdéseiben. Már egy 1504-ben és ma is érvényes törvény kimondja, hogy aki meg nem szavazott adót fizet, az hűtlenségbe esik. Az 1905. évre egyáltalán ne vessék ki az adókat, de azok, akik adójukat befizették, büntetésül ne kapják vissza. Ha pedig az 1905. évi adók kivetését nem lehet mellőzni, úgy meg kell engedni, hogy az 1905. évi adókat és illetékeket az 1907. évtől kezdve három évi időszak alatt lehessen befizetni, a mely idő alatt kamatok az adók után nem fizetendő, míg az 1906. évben esedékes adók és illetékek az év végéig tetszés szerint legyenek befizethetők.

A sorozásra vonatkozólag méltányos megoldás az, hogy akik 1905-ben az első korosztályba valók voltak, azok most a második korosztályba; akik tavaly a második korosztályban voltak, azok most a harmadik korosztályba tartozzanak. A kik pedig tavaly a harmadik korosztályban voltak, azoknak katonai

kötelezettségük kell, hogy megszűnjék. (Zajos éljenzés.)

Uj korszak

Ha a megdönthetetlen alkotmány-biztosítékok meglesznek, új virágzó éra elé nézünk, amelyben a nemzeti jogok és a demokratikus reformok nyomán szebb napok virradnak hazánkra. Mert — amint azt budapesti programbeszédemben is mondtam — nem elég az, hogy a választói jog kiterjesztessék, amit a napokban egy esztergommegyei községben a következő példával igazoltam:

Volt ott a községben egy ház, a melynek teteje csupa rongy és csupa luk volt. Akkor azt mondtam a hallgatónak: nézzétek meg ezt a háztetőt. Ha valaki azt igéri a ház lakójának, hogy telehordja a ház padlását tiszta buzával, hogy a ház lakói élni tudjanak, mi akkor azoknak első kötelessége? Nem a búzának a padlásra való főlhordása, hanem a tetőnek jókarba való helyezése. A buza az általános, titkos, községenkénti választójog. Mit ér az, hogy összegyűjtik a búzát, ha a tető rongyos, elpusztul a buza, elviszik a szemtelen verebek és a kétfejű sasok, a választói jog gyümölcse.

Ha a nemzeti akarat megnyilatkozott, megkezdődik a munka. — A vámszerződéssekkel a régi kormány eltemette az önálló vámterületet. 1917 ig. Addig a rendelkezésre álló tíz évet az új kormányunk föl kell használnia arra, hogy előkészítse a talajt, hogy a vámközösség egy percig se tartson tovább 1917-nél. Ugyanez áll a hadsereg magyarságának és önállóságának kérdésében is, ezen a téren is nehéz és gondos előkészítő munkásságot kell kifejtetni.

Első és legfontosabb feladatunk a nép anyagi jólétének előmozdítása, másodsorban a jogoknak kiterjesztése a nép széles rétegeire, harmadszor a nép iskoláztatásáról és műveltségének fejlesztéséről gondoskodni és végül tiszta közigazgatást teremteni. Ha mindez meglesz, akkor megyünk az önálló vámterületért és a magyar hadseregért. Addig is azonban semmit sem engedünk be, ami idegen, ami már magában véve önálló vámterület, amelytől *prűskölni fog a német.* (Élénk derűtség.)

Barabás, a békeszerző.

Barabás ezután ismertette a békeszerzésnél való közreműködését és elmondta, ha nyilvánosságra hozta volna a béketervet, úgy nem lett volna belőle semmi. Aki dolgozni akar, az tegye azt, félrevonultan és csöndesen. Egyetlen ember bizott bennem a béke közvetítésénél, folytatta Barabás beszédét, és ez *Kossuth Ferenc* volt.

— Meglehet, hogy nem helyesen cselekszel, mondta Kossuth Barabásnak, de azt tudom, hogy becsületesen fáradozol a béke érdekében.

Amikor *Andrássy Gyula* grófnak és *Apponyi Albert* grófnak bemutattam a béketervezetet, megmosolyogtak érte és nem hitték, hogy a kibontakozás lehetséges lesz. És mégis — amint az eredmény mutatja — létrejött a béke és a nemzet örömmel fogadta, mert áldásos munka fakad majd nyomában. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

A leláncolt polgármester.

A városi közügyek vitelében *Károlyi Gyula* gróf kinevezésével új korszak nyílt meg. Nem kurizálok neki, semmi szükségem sincs arra, de annyi bizonyos, hogy szívvel-lélekkel támogatni fogom nemes és hazafias törekvéseiben. A városi ügyek kedvező elintézését nagyon hátráltatja az a körülmény, hogy a polgármester és a városi tisztviselők annyira oda vannak

láncolva irászatukhoz és ténattartójukhoz, hogy nincs elég idejük nagyobbabásu reformeszmék fölvetésével és keresztülvitelével foglalkozni.

A kéregető lejtője.

És most rátérek egy delikát kérdésre. Itt is elmondom, amit Budapesten a VII. kerület jelölőgyűlésén, hogy addig, amíg kezemben mandátum nincs, *nem tudom, hogy melyiket fogadom el.* Bár sok embert az is elbizakodottá tesz, ha csak egy helyen jelölték, engem az sem tesz elbizakodottá, hogy három helyen jelölték. S hogy melyik kerületet tartom meg, erre a következő adomával felelek: Egy eladó leánynak többen udvaroltak. Kérdezték a leánytól, hogy melyikhez megy feleségül. Természetes, hogy a lány nagy szerényen azt felelte, hogy ahoz, amelyik megkéri. Hogy melyik kerületet tartom meg, erre nézve azt hiszem, hogy az *aradiak nem várnak tőlem feleletet.* (Zajos éljenzés.)

Azonban még egy szomorú körülményre kell kiterjeszkednem, melyet képviselőjelölt eddig programbeszédében még nem mondott el. Azt mondják, hogy tettem valamit a hazáért. Amit tettem, önzetlenül tettem, de ugyanezt az önzetlenséget nem tapasztalom másoknál. Szóval jönnék hozzám a kéregetők, hogy eljárjak magánügyeik kedvező elintézésé érdekében. Így például csupán az igazságügy-minisztertől *hatvankét* kérvénynek kedvező elintézését kellene kérnem. S hol van még az a temérdek kérelem, melynek teljesítése érdekében a kultuszminiszternél, a kereskedelmi miniszternél és egyéb hatóságoknál el kellene járnom? Szóval fekszenek a levelek asztalomon, melyek közül csupán egy csatolt válaszbélyeget, de természetesen nemcsak a közbenjárásokra, hanem a levelek válaszlására sincs időm. Kérem polgártársaimat, hogy hagyjanak föl azzal a törekvéssel, mely a *képviselőt magánügyeik végéig süllyeszti.* (Élénk helyeslés.) Ha nekem több oldalról is nyújtják át a mandátumot, annak a kerületét fogom megtartani, amely a legönzettebbül ajánlja föl.

Az ellenőrzés munkája.

Azt mondják, hogy a jelenlegi kormánynak a nemzetiségeken kívül is lesz ellenzéke. Én azt hiszem, hogy nem lesz. De igenis lesznek a többségben is olyan *beesületes ellenőrzői* akik figyelmeztetni fogják a kormányt azon feladatok teljesítésére, amelyeket a nemzet az új kormánytól joggal elvár. *Én nem leszek szavazógép,* hanem az önök bizalmából a kormánynak becsületes ellenőrzője leszek. Huncut az, aki többet mond, mint a mennyinek keresztülvitelére képes. Az önök bizalma nélkül én semmi sem vagyok, az önök bizalmából nagy hatalom, amely dörömbölni fog a kormány ajtaján.

Azért tehát csak azt mondom nektek, adjátok oda a mandátumot *Barabás Bélának* és higgyétek el, hogy *Barabás Béla* oly tisztán hozza azt vissza, amint azt magával elviszi.

A beszédet követő percekig tartó taps és éljenzés megszűntével *Müle Lajos dr.* köszönetet mondott *Barabásnak* a magvas és lendületes beszédért, mire *Kovács Vince* indítványára a gyűlés *Wekerle Sándorhoz* az egész kormányt üdvözlő sürgönyt küldött és külön-külön *Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula, Apponyi Albert* és *Polányi Géza* minisztereket is táviratilag üdvözölte. Végül *Simony István* köszöntötte föl *Barabást* tegnapi névnapja alkalmából.

Délután fél öt órakor *Barabás Béla* számos függetlenségi vezető férfiu kíséretében Gájba ment, ahol a programbeszéd meghallgatására nagyszámban összegyűlt polgárság lelkes óvációkban részesítette *Barabást.*

Szerencsétlenségek Ujszentannán.

(Öt munkásnö balesete. — Életveszélyes sebesültek. — A megbokrosodott ló áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24.

Ujszentanna lakosságát, — amint ottani tudósítónk jelenti, ma két szerencsétlenség zavarta meg, melyek közül valószínűleg mind-egyiknek egy emberélet esik áldozatul. Az egyik baleset egy építkezésnél történt, a másikat egy megbokrosodott ló okozta. A részletekről az alábbiakban számolunk be:

Ma délelőtt 12 óra tájban *Arnold Nándor* ujszentannai lakos most épülő házában a felállított állvány, hatalmas robajjal összedőlt. Az állványon dolgozó munkások rémült sikoltozással akartak leugrálni, de már későn: a lezuhanó gerendákkal együtt ők is lehullottak, még pedig oly szerencsétlenül, hogy öt közülük az állványok alá kerültek. Mind az öt sulyos sérüléseket szenvedtek. Egyiküket, *Zantner Lénát*, eszméletlenül huzták ki a romok alól. Sebei életveszélyesek s felgyógyulásához nincs remény. A szerencsétlen asszonynak 3 kis gyermeke van. A sebesülteket, kiknek az első orvosi segélyt a községben időző *Pain Henrik dr.* pankotai orvos nyújtotta, lakásaikra szállították.

A szerencsétlenség okának kikutatására megindították a vizsgálatot. Az állványokat egy vidéki építőmester állította fel.

A másik baleset ma reggel történt. *János Károly* kisjennői tanuló, aki vonaton szokott több társával együtt Ujszentannára járni, hogy a polgári iskolában tanulhasson, ma reggel ötödmagával épen az iskolába igyekezett, mikor egy parasztagazda jött velük szembe. A ló néhány lépéssel a kisdíjak előtt megbokrosodott, ledobta gazdáját és a tanulók közé vágatott. *János Károly* nem tudott idejében menekülni s így a ló patái alá került, melyek összezúrták a fejét. A *Pain Henrik* által nyújtott gyors orvosi segély dacára a szerencsétlenül járt gyermek életben maradásához nincs remény.

Királyfiból — érsek.

(Betrány egy hagyaték körül.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 24.

A második bajor kamarában a közelmúltban érdekes vita kerekedett egy hagyaték körül, melyet a mostani müncheni érsek elődje, *Thoma Antonius* volt érsek hagyott maga után. *Thoma érsek* évekkel ezelőtt végrendelet nélkül halt meg s örökösei hiányában a rengeteg vagyon a kincstárra szállott volna. Ámde időközben iratal között egy irást találtak, mely szerint az érsek egész vagyonát a müncheni Miaszonyunk papi rendnek hagyományozta. A kincstár a vagyont ki is szolgáltatta a rendnek anélkül, hogy nyilvánosan jelentkezésre szólította volna fel azokat, akik az örökségre igényt tartanak. Mikor a nagy vagyon már a rend birtokában volt, egyszerre jelentkezett egy szegény asszony, aki igényt jelentett az örökségre.

Előadta, hogy édes anyja leánykorában egy törvénytelen fiugyermeknek adott életet, aki nem volt más, mint az örökhagyó érsek. Ő tehát testvére az elhunytak s joga van az örökségre. A pert szegény-jog alapján akarta megindítani, de a törvényszék ezen az alapon visszautasította. Nagy nehezen talált egy ügyvédet, aki a szegény asszony ügyét magáévá tette s megindította a peres eljárást. Ekkor azonban csodálatos módon a kincstári ügyész fenyegetésekkel rábirta az ügyvédet, hogy az asszony

letéről mondjon le. A magára maradt szegény asszonyt ezek után a tárgyalások elmulasztása miatt a bíróság jogérvényesen elutasította keresetével s az örökséget élvező hölt kéz vígan lakmározott a dus hagyatékából.

Az eset azonban nem maradt titokban, s a bajor szociáldemokrata párt a kamara elé vitte az ügyet, ahol a pénzügyminiszter kénytelen volt beismerni, hogy a kincstári ügyészeknek nem volt joga a szegény asszony jogügyi képviselőjét a képviselőlet letételére kényszeríteni. A kamarában lefolyt vitából nyilvánosságra került adatoknál sokkal érdekesebbek ebben az ügyben azok a részletek, melyekről csak a kulissák mögött beszélnek, ott is csupán suttogva. A szociáldemokrata képviselők által felhalmozott adatokból kiderült ugyanis, hogy a néhai érsek törvénytelen ágyból származott, tehát az egyházjog szerint csak az esetben foglalhatja volna el az érseki széket, ha pápai dispensációt kapott volna, ami azonban nem történt meg.

Ugyancsak a beszerzett adatok szerint állítólag kétségtelenül kimutatható, hogy Antónius érsek egy nagyon magas állású férfiutól származik, amennyiben természetes fia volt néhai I. Lajos bajor királynak, aki 1825-től 1848 március 20-ig ült a bajor trónon. A törvénytelen ágyból származott fejedelmi sarjat I. Lajos király Thoma nevű udvari vadásza saját fiaként jegyeztette be az anyakönyvbe. A gyermek kora ifjúságában a kolostorba került s a papi pályára készítették elő. Mielőtt müncheni érsek lett, a passai püspöki széket töltötte be. A beavatottak nagy érdeklődéssel várják most, hogy mi fog történni a bitorolt vagyonnal és azt hiszik, hogy a további botrányok elkerülése végett a bajor állam közbenjárásával a vagyont élvező papi rend békés uton fog megegyezni a királyi érsek szegénysorsu testvérével.

Érdekes sorsjáték Aradon.

(Amatőr női hölgyek képtárlata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24.

Az aradi Fehér Kereszt-egyesület, amelynek vezetősége fáradhatatlan munkásságot fejt ki, hogy az egyesület nemes célját szolgálhassa, most egy figyelemre méltó terv kivitelén dolgozik. A terv a felállítandó gyermekorvosi alapjának gyarapítását célozza s minden valószínűség szerint igen szép anyagi sikert fog hozni az egyesületnek.

Arról van ugyanis szó, hogy a jótékony egyesület legközelebb érdekes sorsjátékot fog rendezni. A sorsjátékot azonban egy nagyobb-szabású képiállítás fogja megelőzni, amelyen Arad előkelő társaságának hölgyei fogják képeiket kiállítani. A terv felvetői úgy számítanak, hogy mintegy ötven-hatvan kiállító vesz részt az érdekes tárlaton a jótékony cél szolgálatában. Az amatőr festőnők munkái mindenestre igen érdekes képét fogják nyújtani az aradi társaságok művészi izlésének, eltekintve attól, hogy a képek festői iránt való érdeklődés tetemes anyagi hasznot is ígér.

A képtárlat látogatói a beléptidj fejében egy-egy sorsjegyet is kapnak s amikor a kiállítás kapuit bezárják, az összes festményeket ki fogják sorsolni. Amint értesülünk, a sorsolást úgy tervezik, hogy azon csupán az eladott sorsjegyek vesznek részt s maga a Fehér Kereszt-egyesület nem szándékozik a sorsolásban résztvenni. A sorsjegyek húzása természetesen hatóságilag ellenőrzés mellett fog végbemenni.

A terv kivitelén, amint említettük, most fáradoznak az egyesület vezetői, akik felkérlik

a kiállításra való részvételre és képeik átengedésére azokat a hölgyeket, akik saját gyönyörűségekre festgetni szoktak. Az az áldozatkészség, amelyet az aradi hölgyek minden szép cél érdekében mindenkor bebizonyítanak, bizonyossá teszi, hogy a kiállításal egybekötött sorsjátékra sok műtárgy fog összegyülni. A nyerők pedig abba a helyzetbe kerülnek majd, hogy olyan képek birtokába jutnak, amelyeket pénzért aligha szerezhetnének meg.

Nők a politikában.

Barabás programjához.

Arad, április 24.

Hölgyek körében aligha van ezidő szerint népszerűbb politikus Barabás Béniánál. A nők választójoga, melyet programbeszédében hangoztatott, belevittek népszerűségét azokba a körökbe is, melyek eddig vajmi keveset érdeklődtek a politika berkei iránt. Nem lesz érdekesség nélkül való ez alkalomból megemlékezni azokról a módszerekről, amelyekkel a külföldi nők a maguk szavazati jogaiért harcolnak.

A magyar nőközönségben lázas munka folyik az irányban, mint lehet leghatásosabban szervezkedni a nők választójogának törvénybeiktatása érdekében. Szemere Miklós ugyan megmondta már, hogy „fogjanak seprőt a honleányok és seprűzzék ki a hegyükre nem való honatyákat és foglalják le maguknak a hegyüket”, de ez ilyen tréfás tanács, bármily komoly magva legyen is, nem sokat lendít a dolgon.

A korteskedés mesterei kétségtelenül az angol nők, akik a legutóbbi választásoknál — túlzás nélkül mondható — hősiessé viselkedtek. Az akadályok feltétlen megvetésével, kicsinyes, unalmas sablonmunkától ép oly kevéssé irtózva, mint a vidék bejárásának veszedelmétől és fáradságától erőt, időt, kényelmet feláldozva tartottak ki a jelöltek mellett. A liberalizmus nagy diadalát az ő tekintélyes és határozatos munkájuk nélkül nem érték volna el. A győztes párt ezt fentartás nélkül elismeri.

A holland nők sem maradnak az angolok mögött. Választások idején minden párt iradját csaknem kizárólag nők szolgálják. A jelöltek mellé a választójog-szövetség mindig kiküld egy egy jó női szónokot is, akinek aztán módjában van a nők követeléseit is külön hangsúlyozni. Biciklin száguldanak fiatal leányok, akik faluról falura viszik és seb-
tiben osztogatják a pártok röpiratait. A korteskedés náluk meghonosodott minden fogásaiban ép olyan jártasok, mint a férfiak.

A német nők, akiket avult egyesületi törvény eltilt a politikai mozgalomtól, választási időkben felszabadulnak a maradi törvény járma alól s ilyenkor kihasználják az alkalmat, hogy a gazdaságban tartott tagjaik kissé nyújtózkodjanak. Az utolsó bajor választásoknál először történt, hogy politikai pártok hivatalosan vettek igénybe a nők kortesszolgálatát, cserebe persze a nők választójog eszméjének kötötték le magukat.

Az olaszok sokkal előbbre vannak: a választói listába felvették a jelentkező nőket — az olasz választói törvény nem zárja ki őket, — sőt egy szociáldemokrata kerület női jelöltet is állított. Magatói értedődik, hogy itt a női korteskedés is a legszelebb alapon folyik.

Mindenhol, ahol a nők intenzívebben vesznek részt a politikai előmunkálatokban, a rendkívüli türelmet igénylő, személyes kapacitálás mellett, úgy irodai, mint agitatorikus munkát is végeznek. Angolországban a főúri nők is fölcsapnak népszónokoknak. Nem restelik ilyenkor az utcák zaját porát, nem sajnálnak fáradságot, csak a pártjuk előnye uralja tetteiket.

A hollandi szónokokról beszélnek, hogy választások idején, amikor a szavazati jogi szövetség a jelöltek rendelkezésére áll, egy-egy jobb, ismertebb

női szónokra pályázik a legtöbb jelölt, úgy hogy csak a legnagyobb önfeláldozással tehetnek eleget a rengeteg munkának.

Kezdeni, mindenütt az unalmas irodai munkával kezdik a nők s ha türelmes kitartásuknak, fegyelmezett készségüknek ezen a próbáján esnek keresztül, jutnak tovább a korteskedés létráján.

Bizonyos, hogy a legkomolyabb céludatosság edzheti meg a nőket azokkal a viszonytalanságokkal szemben, amelyeket túrnők kell. Ismert eset azé az ausztriai báróné, aki arisztokrata létere Adler Viktor dr. szociáldemokrata jelölt érdekében dolgozott. A keresztény-szociálisok olyan durva támadásokkal illették, olyan hatalmi göggel zudították rá a becsmérlő és gyalázó meggyanúsításokat, hogy az ausztrák nők tiltakozó gyűlésben voltak kénytelenek az agg urinó mellett állást foglalni.

Nagy lelki erő, erős akarat és megrendíthetetlen céludatosság kell ahhoz, hogy a nők komolyan foglalkoznak a politika inasmunkájával de minden mesterség csak az inaskodás útján érhető el s azért vetik alá magukat a nők ennek a tanonodónak. A magyar nők művészi korteskedés ősidők óta, ha most mégis külön szervezkednek erre a munkára, akkor ez már nem pusztán magáért a korteskedésért — l'art pour l'art — történik, hanem együttes követelésük érvényre juttatása érdekében.

Választási mozgalmak.

Harc a mandátumért.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 24.

A mai napig 211 hivatalos jelöltje van a függetlenségi pártnak. Ezenkívül meghaladja az ötvenet azoknak a függetlenségi jelölteknek a száma, akik a központ ellenzése dacára a szövetséges kormánypart jelöltjeivel szemben fölvettek a harcot. E szerint függetlenségi részről majdnem háromszáz jelölt küzd a mandátumért. Erre való tekintettel és a szövetséges pártok vezetőségeinek felszólalása folytán a választásokat intéző koalíciós központ abban állapodott meg, hogy amennyiben még az esetleges változások következtében újabb jelölések történhének, a függetlenségi párt kebeléből több hivatalos jelöltet nem állítanak, ha csak a helyzet azt elkerülhetlenül nem parancsolja.

A mai napon a választási mozgalmakról a következőkben számolhatunk be:

Arad és Csanádmagyében.

Újszentannán ma tartotta meg programbeszédjét Mahler György, a függetlenségi párt jelöltje. Ganiner Károly, aki alkotmányparti programmal lépett fel, szintén erős akciót fejt ki. A választás sorsa valószínűleg közte és Mahler között dől el, miután Marsien Jusztinnak egyáltalán nincs talaja a kerületben. Ma délután kikerkezett a kerületbe Károlyi Gyula gróf főispán, az aradmegyei szövetséges kormánypart elnöke is, hogy Mahlert támogatja.

Mária Radnán Avarffi Géza pártja erősen dolgozik; Avarffi holnap tartja meg programbeszédét Radnán, holnapután Soborsinban és pénteken Gyorokon. A kerület választópolgárságának holnap mutatja be a jelölt a hivatalos jelölésről szóló levelet és Kossuth Ferenc ajánlatát. A két levél szövezerinti szövegben így hangzik:

A szövetséges pártok vezető bizottsága kijelenti, hogy a mária-radnai kerületben a szövetséges pártok egyedüli hivatalos jelöltje Avarffi Géza, és bárki más, aki hivatalos jelöltség ürügye alatt szintén jelöltségre vállalkozik, úgy te-

kintendő, mint aki a szövetséget pártoknak csak ártani akar.

Budapest, 1906. április 23.

A szövetséget pártok
vezető-bizottsága.
aláírások.

Kossuth Ferenc ajánlólevele így hangzik:

Egy új korszaknak s ezzel együtt egy új küzdelemnek küszöbére értünk. Derék férfiakra, elszánt harcosokra van szüksége a függetlenségi és negyvennyolcas pártoknak s ennek a nemzetnek, hogy a munkának és az alkotásnak fegyverével hódítsa vissza Magyarországot önmagának. Mert a mi hazánknak szabadnak, függetlennek kell lennie minden idegen beavatkozástól s ezt lépésről lépésre haladva csak úgy érhetjük el, ha a választók bizalma és szeretete az érdemes férfiak közül a legítválobb munkást és harcost küldi a küzdelembe. Ilyen férfiakat ismerjük mi Avarfi Géza polgártársunkat, ki elveinknek és becsületes törekvéseinknek rendületlen híve.

A hazának szüksége van a választók becsületes meggyőződésének nyilvánartására, hogy ebből a nemzet akaratainak hatalmas riadója harsogjon felénk. Ennek a riadónak legyen a visszhangja a tí választókerületekben, midőn Avarfi Géza biztatok meg az egész nemzet érdekeinek képviselésével. Milyen a szabad, független Magyarország, legyen népe boldog, hatalmas és erős!

Éljen Avarfi Géza!

Kossuth Ferenc,
a szövetséget pártok elnöke.

Az ajánlatok ellenére is sajnálattal kell konstatálnunk, hogy a magyarság jelöltjének a dolga gyengén áll a kerületben és sikerre alig-alig van kilátás. Szentkláray Jenő, az alkotmánypárt jelöltje ma bejelentette választóinak a jelöltségtől való visszalépését.

A nagylaki kerületben most tartja kortesutját Nagy Sándor dr. Tegnap délelőtt Apátfalván tartotta meg programbeszédét, melyet hatalmas néptömeg hallgatott nagy lelkesedéssel: Az állomásnál a község százakra menő lakossága fogadta a népszerű jelöltet, akit Jung Antal, a függetlenségi párt elnöke üdvözölt. Tegnap délután Lele községben tartott programbeszédet Nagy Sándor.

Temes és Hunyadmegyében.

A lippai választókerületben nagy lelkesedéssel fogadják mindenfelé az alkotmánypárt hivatalos jelöltjét, Kabdebó Gergely nyug. alispánt, kinek páratlan népszerűsége van a kerületben. Különösen lelkesen fogadták Dorgoson, Hosszuszón, Kelmákon, ma pedig Máslakon, Allióson és Bogda Rgón. — Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter megleghangú sürgőnyt intézett Haubert Nándorhoz, a lippai alkotmánypárt elnökéhez, megköszönve üdvözlését; egyben a kerület kiváló jelöltjének győzelméhez sok szerencsét kívánt.

A végvári kerületben Csepreghy István megválasztása bizonyos. Eddig Pépa János volt az ellenjelöltje. Pépa egyébként a végvári kerületben visszalépett és most Bontesku Viktor hátszegi ügyvéd, meg Bokó Szevér, a Tribuna szerkesztője a nemzetiségi párt jelöltjei.

Debrán dr. Koványi István nemzetiséginek ellenjelöltje akadt Moskovitz Iván budapesti aljárásbíró, zempléni megyei földbirtokos személyében, ki alkotmánypárti programmal lépett fel. Moskovitz folyó hó 22-én Maros Illyén, 24-én Zámon és 25-én Dobrán tart programbeszédet.

— A megye többi kerületeiben eddig a jelöltek a következőképpen állanak: *Körösbányán* Demján Vazul dr. nemzetiségi, *Vajdahunyadon* Szantiványi Gábor függetlenségi, *Szászvároson* Vlád Aurél dr. nemzetiségi jelöltek. Bár jelenleg nyugtalanak a kedélyek, a választások valószínűleg nagyobb kavarodások nélkül fognak lezajlani.

A feminista-egyesület felhívása.

A feministák egyesülete felhívást intéz az összes képviselőjelöltekhez a nők választójoga érdekében. A felhívás a többi közt ezt mondja:

A lezajlott hazafias küzdelmekben a nők teljes odaadással szították a küzdők lelkesedésének lángját. Kivették részüket a küzdelemben és ezért a bajtársi kitartásért a mai magyar nő is megkövetelheti, hogy a diadal részesevé legyen. A politikai választójogra nekünk, nőknek szükségünk van, a politikai választójogra számot tartunk és a politikai jogokkal ölni akarunk nemzetünk és a magunk javára. Azzal a kéréssel fordulunk tehát a jelölt urhoz, méltóztassék a nők választójogának szükségét elismerni, programjában hangsúlyozni. Országos szervezetű egyesületünk, melynek nők és férfiak egyaránt tagjai, elhatározta, hogy a választási küzdelemben ama jelöltek mellett foglal állást, ki a nők választójoga mellett száll síkra. Amennyiben tehát számíthatnánk arra, hogy mélyen tisztelt urunk a választójog reformjának tárgyalásakor pártolja majd a nők választójogát is, kész örömmel ajánljuk fel egyesületünk szolgálatát.

Választási naptár.

Április 29-én: Csaba 1, Csanádmegye 2, Eger 1, Esztergom 1, Hales 1, Hajduböszörmény 1, Kecskemét 2, Kézdivásárhely 1, Kolozsvár 2, Marosvásárhely 2, Miskolc 2, Pécs 1, Sepsiszentgyörgy 1, Szeged 2, Székesfehérvár 1, Székelyudvarhely 1, Szilágym. 5, Torda-Aranyosm. 4, Temesvár 1, Torontálm. 18, Torda-Aranyos 4 = 49 kerület.

Április 30-án: Aradm. 7, Arad 1, Baja 1, Baranyam. 7, Borsodm. 6, Beregm. 4, Brassó 2, Békésm. 2, Békés Gyula 1, Csilkmegye 4, Csongrádm. 2, Debrecen 3, Esztergom. 2, Fejérm. 5, Fogarasmegye 2, Gyöngyös 1, Györm. 3, Győr 1, Gyula 1, Hajdum. 3, Háromszékm. 4, Hodmezővásárhely 1, Jász Nagy-Kun Szolnokm. 6, Komáromm. 4, Kaposvár 1, Kassa 1, Kunfélegyháza 1, Kolozsm. 4, Kressó-Szőrénymegye 7, Liptóm. 2, Máramarosm. 6, Mezőtur 1, Nagykőrösm. 4, Nagyszőlős 1, Pápa 1, Pest várm. 11, Sárosm. 6, Szabolcsm. 6, Szatmárm. 8, Sopronm. 6, Szeged 2, Szatmár 1, Szepesm. 6, Temesmegye 9, Tolnamegye 6, Torda-Aranyosm. 4, Turócsm. 2, Trencsém. 8, Ugymegye 4, Vasmege 10, Veszprémm. 7, Zemplénm. 8 = 206 kerület.

Május 1-én: Abauj-Tornam. 7, Zenta 1, = 8 kerület.

Május 2-án: Alsó-Fehérm. 4, Besztercebánya 1, Gömörm. 6, Komárom 1, Kőrömbánya 1, Nyitra. 11, Sopron 1, Szolnok-Dobokamegye 5, Zólyommegye 3 = 38 kerület.

Május 3-án: Bihar. 12, Budapest 9, Hunyadmegye 6, Mosonmegye 2, Nagyvárad 1, Szarvas 1 = 31 kerület.

Május 4-én: Kézdivásárhely 1, Szobem. 4 = 5 kerület.

Május 5-én: Szabadka 2 = 2 kerület.

Május 7-én: Békés-Csabán 1 kerület.

Barabás agitációs körutja.

(A központ kérelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24

A választási mozgalmakból, mint már a múlt esztendő választásoknál is, alaposan ki jut a része Barabás Bélának, akinek rendkívüli agitativ képességét a szövetséget pártok vezető bizottsága most is felhasználja a kormánypárt hivatalos jelöltjének támogatására. Alig mondotta el Barabás a programbeszédjét Budapesten és Aradon s holnap már agitációs körutra kell indulnia, hogy lendítsen azoknak a hivatalos jelölteknek a dolgán, akiknek az ügye csehül áll.

Holnap Szatmárra utazik Barabás. Szatmáron Kelemen Samu ügyvéd, a fiatalok dacára is jónévű kriminálista, Per... sédje,

a hivatalos jelölt, akivel szemben Uray Géza ugyanez a függetlenségi programmal lépett fel, ezzel akarván bersot törni a kormány orra alá, amiért nem nevezték ki főispánnak. Uraynak, aki régi függetlenségi ember, igen erős pártja van s így Kelemen alaposan rászorult a támogatásra.

Ha azonban holnapig a központ feloldja Barabást a kötelezettség alól, úgy Mária-Radnára megy ki, hogy Avarfi Géza érdekében agitáljon, noha a sikerben ő sem bízik.

Csütörtökön Eperjesre, Szemrecsányi Jenő volt kerületébe utazik Barabás. Ez a kerület, melyet a volt szabadelvű párttól a függetlenségi párt akar meghódítani, inkább Seifényi Lajos alkotmánypárti jelölthöz húz, mint hivatalos jelölthöz, Ujházy Iván függetlenséghez. A párt azt hiszi, hogy Barabás képes lesz a mérleget Ujházy javára billenteni.

Pénteken Nagyváradra megy Barabás, ah meg tartja programbeszédjét, amely után az agitációs körutat egyelőre meg nem állapított rend szerint folytatni fogja. Egyszóval nem tulságos kellemes dolog a népszerűség sem.

Az osztrákok ellenünk.

(Támadások a magyarság ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 24

Nagyon is érthető, hogy a Magyarországon megindult iparpártolási mozgalom épen az elevenjébe talált a Lajtán tuliaknak. Ez indokolja azt a vehemens támadást, amely ma a Reichsrathban a magyarság ellen elhangzott s amelyben fenyegetésekkel terhes berzenkedések minden keserve kifejezésre jutott. A Reichsrath mai üléséről az alábbi tudósítás számol be:

Szűnet után ma volt az osztrák képviselőház első ülése. Az elnök az ülés megnyitása után részvételt bucsuztatta el Wally és Bergs elhunyt képviselőket, majd megemlékezett a Vezuv kitöréséről és a san-franciscói katasztrófáról és fölhatalmazást kért, hogy a külügyminiszterium útján a Ház részvétét fejezze ki Olaszország és az Egyesült-Államok kormányainak.

A beérkezett irományok között van a német pártoknak a magyar ügyekre vonatkozó interpellációja, valamint több sürgősségi indítvány. A Ház első sorban Jäger képviselőnek ama sürgősségi indítványát tárgyalta, amely felhívja a kormányt, hogy engedje meg rendeleti uton a fakultatív halottégetést. A belügyminiszter hosszabb beszédben kijelentette, hogy ezt a kérdést csak törvény útján lehet rendezni. A kormány azonban nem tartja sürgősnek a kérdést, mert a halottégetés úgy sem válik általánossá. A Ház levette az indítványt a napirendről.

Siranszky, Kramarz és társai bejegyzett interpellációjukban felhívják a kormányt, hogy adjon pontos és világos információt arról a meg egyezéseről, amely a korona és a magyar kormány között létrejött, mennyiben érinti ez Ausztriát és nevezetesen mit kíván a kormány tenni, hogy az esetleges gazdasági harcot megfelelően előkészítse és hajlandó e a kormány a fővárosok államosításánál a legnagyobb erélyvel eljárni, hogy ezt az egyedül hatalmas védőeszközt kezében tartsa és végül hajlandó e a kormány megfelelően viszonyozni az a harcot, a melyet Magyarország az osztrák iparral szemben folytat, hogy elnyomja ama törekvéseket, amelyek a gazdasági közösséggel éles ellentétben állanak.

Az irományok között van Gross, Ders

arsainak interpellációja, melyben felbivják a kormányt, hogy közölje hivatalosan a meggyezés alapját, amely mellett a jelenlegi magyar kormány helyét elfoglalta.

Jessan és társai interpellációjukban kérdik, hogy miként történt a magyar állapotokban hirtelen beállott változás és hogy milyen befolyást gyakorolt reá az osztrák kormány. Végül, hogy milyen változás áll be ennek folytán a politikai katonai és gazdasági viszonyokra nézve a közös ügyek tekintetében.

A beérkezett irományok között van továbbá *Sylvester* indítványa, mely törvényjavaslat előterjesztését javasolja. A javaslat értelmében Ausztria és Magyarország együtt bizottságot küldjön ki a gazdasági és az ezzel kapcsolatos kérdések megbeszélésére, amely bizottságban az urak háza hat, a képviselőház pedig tizenhét tagot küldene ki.

A szerb kormányval kötött meggyezésre vonatkozó interpelláció elintézése után az ülés véget ért.

Károlyi Sándor gróf meghalt.

(1831 - 1906.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 24.

Amint egy *Mentone*-ből érkező távirat jelenti, *Károlyi Sándor* gróf, a magyar agrárpolitika vezére ma ott meghalt. Az elhunyt főur 75 esztendő volt. Közéleti pályáját mindvégig az erős közgazdasági tevékenység jegyében futotta meg s bár szövetségi politikájával többet ártott az ország kereskedelmének, mint amennyit az agráriusoknak használt: az intenciók nemességét nem tagadhatja meg tőle senki. Neki köszönheti létezését a *Hangya* szövetség és a magyar gazdák fogyasztási szövetsége is.

Károlyi Sándor 1831. november 10 én született. A szabadságharc kitörésével az atyja által alakított *Károlyi* huszárezredbe lépett s előbb mint alhadnagy, később mint főhadnagy *Klapka* mellett küzdött. A szabadságharc leverése után Párisba költözött; az általános kegyelem után hazajött és atyja gazdasága ügyeinek rendezésére fordította idejét, mialatt bátyja, *Ede*, a közügyek terén szerepelt. Az országos gazdasági egyesület működése mind szélesebb körre terjedvén, abban tevékeny részt kezdett venni; élénk szereplésével tűnt ki az 1879 ki székesfehérvári gazdakongresszuson, majd később egyike lett a gazdakör alapító társainak, valamint egyik főtervezője a *Tiszavölgyi* társaság újjászervezésének, itt a központi bizottság elnöki tiszte ruháztatván reá. Az 1885-ki kiállítás alkalmával a nemzetközi gazdakongresszus elnöke volt. 1882-ben ő Felsőháza a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki. Tagja volt a főrendiháznak.

Nagy érdemei voltak a szövetségi ügy fellendítése körül. A hitelszövetségek felvirágoztatása és ez alapon a központi hitelszövetséget létrehozta főleg az ő munkásságának eredménye. 1881-ben alapította a Magyar Gazdaszövetséget, majd „*Hangya*” néven 1898-ban a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetséget; mind a kettőnek elnöke volt. A Magyar Gazdák Szemléjében több agrár- és szociálpolitikai irányzatú dolgozatot tett közzé. A *Szent István-Társulat*, valamint a *Tiszavölgyi Társulat* elnökségéről lemondván, tevékenységét az agrár- és szociálpolitikai alkotásokra összpontosította. 1881 óta képviselő volt. Akkor a *Tasnádi* kerület választotta meg szabadelvű programmal; 1884-ben mint mérsékelt ellenzéki *Tasnádon* és *Esterháza*n nyert man-

dátumot és az utóbbit tartotta meg. Ezt a kerületet képviselte 1896-ig, amikor *Garbócbogdányban*, és *Pétervároson*, választván, meg nemzeti párti programmal, az előbbi mandátumot tartotta meg. 1898-ban belépett a szabadelvű pártba, ahonnan 1904. végén kilépett és pártönkivül állást foglalt el. 1901 óta a *gönci* kerületet képviselte.

Béke-lakoma.

(A Boros Béni-kör ünnepe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24.

A Boros Béni-kör hagyományos szokása, hogy az évi közgyűlés után lakomával üli meg az egy évi munka eredményét. Ezúttal a társasvacsora nagyarányúvá szélesedett ki és jelentőségét emelték azzal, hogy elnevezték *béke-lakomának*. A hosszú vajadás után megszületett béke öröme gyűltek össze ma este az ünneplők az iparosház nagytermében.

Az óriási termet zsúfolásig megtöltötte a nagy számban egybegyűlt közönség. Többek között meghívták a lakomára *Barabás Bélát*, a békeszerzőt is, akit egész estén át ünnepeletek. *Károlyi Gyula* gróf főispán is megígérte részvételét, de a megyei választások annyira lekötik, hogy a lakomán nem jelenhetett meg. A béke-lakomáról az alábbi tudósítást közöljük:

Este fél kilenckor már minden helyet elfoglaltak az asztalok körül. Középen *Barabás Béla* ült, mellette *Institoris Kálmán* és *Müller Lajos* dr. A lakoma megkezdése előtt előnekeltek a Szózatot, majd pedig cigánymuzsika vegyült a tányérsörgésekbe.

Az első szónok *Müller Lajos* dr. volt, aki, mint a Boros Béni-kör elnöke, emelkedett szólásra. Rövid beszéddel üdvözölte *Barabást*.

Azután *Steigerwald* Alajos emelt poharat *Barabásra*, akit a polgárság nevében köszöntött. *Magyar Ferenc Institoris* Kálmán polgármestert éltette.

Utána *Institoris Kálmán* beszélt. Pohrát *Aradváros* jövődjé képviselőjére, *Barabás Bélára* emelte, aki a város érdekeit sohasem tévesztve szem elől, harcolt a közügyek terén.

Czukur László szintén *Barabást* éltette.

Ezután a közóhajok engedve, *Barabás* mondott beszédet. A mai összejövetelt — úgy mond — a Boros Béni-kör békelakomának nevezte el. Budapesten már volt béke-villásreggeli, béke ebéd, most első ízben eszik békevacsorát. Vajna ez a lakoma az állandó békét jelképezné. Mert nekünk állandó békére van szükségünk. Most már nem elég lármázni, most a munka, a kötelesség küszöbére értünk. Nem üres, értelmetlen közjogi vitákról, hanem kenyérkérdésről van szó. Ez az az állapot, amely után egész életében sóvárgott. Bizik azokban, akik a hatalmat kezükbe vették.

Talán még sokan emlékeznek arra a programra, amelyet a haladóknak nevezett kormány annak idején közölt. Elnél a programnál ideálisabb programot el sem lehet képzelni és hogy még sem találkozott az ország rokonszenvével, annak az volt az oka, hogy nem bíztak a kormányon levő politikusokban. Ez a kormány kevesebbet ígért, csak annyit, amennyinek meg tud felelni, de ez a kormány beváltja az ígéréseit. Nyugodt lélekkel mehet az ország a jövő elé. Csak az a fő most már, hogy magyar között ne legyen különbség, mert a kölcsönös biztatásra, az együttműködésre van szükség. Magyarország csak; akkor lesz hatalmas, ha fiai összetartanak, akkor jöhetnek a szuronyok. A polgárok erejére van szükség. És ez az erő most ébredt fel.

Ő megtette kötelességét, de ezután minden

hazafi teygen eleget kötelességének. Akkor azután egyik leszünk a munkában és *Boros Béni* nagy szelleméhez képest szabad és független lesz Magyarország. (Hosszas éljenzés és taps.)

Végül *Kossuth Pál*, mint a kör elnöke, üdvözölte a megjelenteket és az óriási közönség röviddel utána szétoszlott.

A békelakomán megjelentek névsora a következő:

Barabás Béla dr., *Institoris Kálmán*, *Varjassy Lajos*, *Müller Lajos* dr., *Bisztriczky József*, *Vizer Lajos*, *Grallert Rezső*, *Hary Ferenc*, *Hajós Arpad*, *Krebsz Géza*, *Fényes Samu* dr., *Nyáry Vilmos*, *Magyar Ferenc*, *Avarly Ferenc*, *Steigerwald Alajos*, *Moldován Ödön*, *Zubor Andor*, *Sarot Domokos*, *Virág Lajos*, *Kristyó Sándor*, *Szöllösi István*, *ifj. Kristyó János*, *Sebesy Ferenc*, *Szilágyi György*, *Keresztes Arzén*, *Wagner Agoston*, *Holtay Jakab*, *Lautner Mátyás*, *Varga Károly*, *Buja Sándor*, *Schäffer Henrik*, *Hartmann Samu*, *Csáky István*, *Pereán János*, *Fülöp Endre*, *Gyórfi Ernő*, *Murády Almos*, *Hajek Rezső*, *Tabakovics Emil*, *ifj. Szoepkovszky Teofil*, *Bund Henrik*, *Billich Miklós*, *Palotay Antal*, *Kádas Kálmán*, *Beretz Ferenc*, *Visi Ferenc*, *Maszig Emil*, *Barkó Ferenc*, *Braun N. Antal*, *Holzér József*, *Hecht Adolf* dr., *Marosy Miklós*, *Czobor Ottó*, *Petrovits Arzén*, *Zima Tibor*, *Girecz Károly*, *Székely Salamon*, *Frint Lajos*, *Fejér Gyula*, *Braun Ferenc*, *Maresch Gyula*, *Kovács Vince*, *Czukur László*, *Hoffmann Antal*, *Zikó János*, *Krizsán János*, *Krizsán Dezső*, *Vollák József*, *Kemény Ferenc*, *Zombory Béla*, *Kirle Antal*, *Hidvéghy Pál*, *Hidvéghy Mátyás*, *Jaschek Lajos*, *Schmiedt Ferenc*, *Radnai Simon*, *Keppelch Jakab*, *May Soma*, *Nagy Kálmán*, *Pollák Vilmos*, *Schwarz Zsigmond*, *Fülöp Károly*, *Vas Sándor* dr., *Steiner Ferenc*, *Lócs Rezső*, *Blau Gyula*, *Szathmáry Géza*, *Baross Béla* dr., *Hady Antal*, *Csűrös Imre*, *Vannay János* dr., *Nachnebel Ödön*, *Angel István* dr., *Kallap Géza*, *Bauer Gyula*, *Rothmüller Ferenc*, *ifj. Moskovitz Lidor*, *Szabó Mihály* dr., *Inokai Tóth Lajos*, *Sági Henrik*, *Meer Armin*, *Rauch Raimund*, *Weszberger Izidor*, *Martzy Agoston*, *Martzy Béla*, *Kádár Jenő*, *Lantos Miksa*, *Szilj Pál*, *ifj. Kovács István*, *Adorján Arpad*, *Végh András*, *Joanovits Miklós*, *Farkas János*, *Réczy Vilmos*, *Stoch Sándor*, *Binder Gyula*, *Györgyovits Kornél*, *Permutter Adolf*, *Csik Dezső*, *Zombory Lajos*, *Buszi Jenő*, *Szikszai Antal*, *Nádra Mihály*, *Bodnár Sándor*, *id. Csók Károly*, *Gábris József*, *Kiss Matyas*, *Joanovits János*, *Végh Endre* dr., *Szuchy Károly*, *Figus Albert*, *Balázs Ferenc*, *Wieser Aladár*, *Stern Miksa*, *Deutsch Amin*, *Bittenbinder Konrad*, *Mihályi Gyula*, *Ödry Zoltán*, *Kruppa János*, *Irisz Armin*, *Kuszálk József*, *Novák Gyula*, *Horváth Pál*, *Brunhuber József*, *Abraham Gábor*, *Neszly János*, *Riesz Matyas*, *Licker Ferenc*, *Funkelstein János*, *Baczok János*.

Az öngyilkosok palotája.

(Egy elátkozott ház.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 24.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A *Ferenc utca* és *Üllői-ut* sarkán levő négyemeletes sötét udvaru bérház csak néhány nappal azelőtt volt egy megrendítő öngyilkosságnak színhelye. Ott vetette le magát egy idegenből a hához érkező uriaszony, *Rosenberg Ignácné* pénteken délelőtt fél 9-kor és ma ugyancsak abban a házban egy teljesen ismeretlen fiatalasszony ugyancsak ilyen időben vetette le magát a lépcsőházban.

A *Ferenc utca* 32. b) alatti házban, amely az *Üllői-ut* 63-as házával képsz sarokházat, ma reggel egy teljesen feketébe öltözött urinő igyekezett a negyedik emeletre. A házban az idegen, a ház lakóihoz nem tartozó nő megjelenése nem okozhatott feltűnést, minthogy a körülbelül huszonöt családot magában foglaló kaszárnyában nem ritkaság, hogy oda nem tartozók is megjelennek.

A fekete ruhás hölgyet egy cseléd látta és egy lakó, aki hivatalába ment hazulról. Nem is sejtették, hogy a házat valaki öngyilkossági szándékának végrehajtására szemelte ki. Csöndesen ment felfelé és senki sem vett észre valami gyanúsat az arcán. Nem volt felindult és

mikor a negyedik emeletre ért, a csendes folyosón előbb jól körülnézett és kereste a legalkalmasabb helyet, ahonnan akadálytalanul mehet a halálba. Az udvarra nem akart ugrani, ugylátszik azért, mert ott biztosan megakadt volna a porolásra szánt faállványba.

A keskeny lépcsőházból vetette le magát a szerencsétlen nő. A házbellek hallottak egy tompa zuhanást, de senki nem gondolt rá, hogy ez egy emberélet kiálását jelezte. Csak amikor hörgésekkel vegyes nyöszörgéseket hallottak a házban, akkor lettek figyelmesek a lépcsőházbéli tragédiára.

A házmester, *Slujmer* János ecetes vízzel locsolgatta a szerencsétlent, akinek teljesen eltört a nyakcsigolyája és a lába, de urias, finom vonásai nem torzultak el. Közben megérkeztek a mentők is, de ők már a halált tudták csak konstatálni. Az odahívott rendőri bizottság pedig nem tudta a nő kilétét megállapítani.

Bevitték a törvényszéki boncterem halottasházában.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Szerda: *Vénusz*, vígjáték. Bemutató előadás. (Páros bérlet.)

Csütörtök: *Cyrano de Bergerac*, színmű. *Pethes Imre* vendégfőléptével. (Páratlan bérlet.)

Péntek: *Siralomházban*, egyfelvonásos bemutató előadás. *Erések és gyöngék*, színmű. *Pethes Imre* vendégfőléptével. (Páros bérlet.)

Szombat: *Gül baba*, operett. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)

Heine.

I.

Királyleány jelent meg nékem,
Szép, halovány királyleány.
Ott ültünk, egymást átélve,
A zöldülő hárs oldalán.

„Nem köll atyádnak trónja nékem!
Gyémánttal étes koronád!
Kincsöd se köll, én bús virágom,
Csupán rád vágyom, csak terád!”

S ő szól: hisz én halott vagyok már . . .
Itt nyugszom némán, csöndesen . . .
Éjente járok csak tehozzád, — —
En hű szerelmesen . . .

II.

Madár dalolt. A hársvirág virágozott.
Ragyogó kedvvel kacagott a nap.
Egy édes csók . . . remegő kerod átfent . . .
S én szilajul keblemre vontalak . . .

Ősz lett. Levél alig maradt a fákon.
A napsugár is oda már, oda . . .
En: hideg daccal szólok: isten áldjon!
Te: sikkes bókkal iramodsz tova . . .

Biró Artur.

* *Vénusz*. *Rutkay* György vígjátéka iránt, melynek premliérje holnap. szerdán lesz, a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik. A *Vénusz* a budapesti Nemzeti Színház műsorán most is állandóan szerepel és mindenkor teit házak előtt kerül színre. A *Vénusz*-t *Keszler* Ede rendezli.

* *Cyrano de Bergerac*. *Pethes Imre* első fellépése holnapután csütörtökön lesz, mikor is leghíresebb alakítását, a *Cyranot* játsza el. *Pethes* pénteken a *Siralomházban* című egyfelvonásosban a *Erések és gyöngékben* játszik.

* *Gül baba*. *Martos* Ferenc és *Huszka* Jenő híres és sokszor jubilált operettejéből már teljes díszletezéssel és zenekarral folynak a próbák. A nagyszabású előkészületek után itélve a darabnak *Aradon* is igen nagy sikere lesz. *Gábor* diákok — *Rontay* Boriska, *Leilát* — *Zsigmond* Anna, *Gül* babát — *Hunyady*, *Mujkót*

— *Faludy* Kucsuk basát — *Ladisslay*, *Mujkónót* — *Zalay*, *Zulfikárt* — *Kulesár*, *Zulejkát* — *Benkóné* és a budai bíró — *Szathmáry* játszik. Az operettet *Bródy* István rendezli, a zenei részeket *Tóger* Árpád karnagy tanította be.

Uj főispánok. Kossuth — Barabásról.

(A parlament munkarendje.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 24

A hivatalos lap holnapi száma újabb sorozatát közli a most kinevezett főispánoknak. Ezzel a fontosabb személyi kérdések rendezése be is fejeződött s az ezután jövő kinevezések már a kisebb jelentőségűek közé tartoznak. A politikai élet minden fontosabb mozzanatát ma is a választások programbeszédei töltötték be s úgy látszik, ez az eseménynélküliség immár állandóvá válik a képviselőház megnyitásáig.

Mai távirataink a következők:

Uj főispánok.

Félhivatalosan jelentik, hogy a király ismét több főispánt nevezett ki, akiknek kinevezését a hivatalos lap holnapi száma fogja közölni:

Az új főispánok a következők:

Baranyamegye: *Benyovszky* Móric gróf, volt országgyűlési képviselő.

Nógrád megye: *Prónay* Mihály földbirtokos.

Tolna megye: *Aaponyi* Géza gróf földbirtokos.

Torda-Aranycs megye: *Bethlen* Bálint gróf volt, országgyűlési képviselő.

Ugocsa megye: ifj. *Ugron* Gábor, tb. szolgabíró.

Zala megye: *Batthyány* Pál gróf földbirtokos.

Pécs város: *Erreth* János volt országgyűlési képviselő.

A parlament munkarendje.

A kormány egyik tagja ma a politikai helyzetről a következőképp nyilatkozott:

— A kormány a képviselőház összeülése után azonnal kimerítő munkaprogramot terjeszt a Ház elé. A bizottságok megalakítása után azonnal hozzáfognak az egyes javaslatok előkészítéséhez. Minden valószínűség szerint úgy a felirati vitával, mint a költségvetési és újoncjavaslattal *junius* közepében végezni fognak és a képviselőház *junius* 15 től szeptember 15-ig nem tart ülést. Szeptember közepén Bécsben összeül a delegáció s ennek az ülészése alatt Budapesten a bizottságok a képviselőház elé terjesztendő új javaslatokat készítik elő.

A vizsgálóbírói kirendelés.

Bírói körökből írják a *M-g*-nak a következő érdekes levelet:

— Ha az új kormány igazán akarja a bírói függetlenséget, amiben senkisémet kétkelhetik, úgy mondjon le vizsgálóbírói kirendelési jogáról. Láttuk ugyanis a múltban, hogy ezzel a joggal a törvénytelen kormány nemcsak a bírói függetlenséget, hanem a sajtószabadságot is megtámadta, mert ha a törvénytelen kormány kap is a sajtószabadság megfojtására lelkiismeretlen ügyészt, de ha nem kap egyúttal mindenre kész vizsgálóbíróit is, úgy nem fog

célt érni. Tehát sokkal fontosabb a vizsgálóbírói, mint az ügyészi kirendelés joga s azután célszerűbb is volna, ha az illető ítélőtábla teljes tanácsa rendelné ki a vizsgálóbírói tudása, gyakorlata és rátermettsége alapján.

Kossuth Ferenc Barabásról.

Kossuth Ferenc, az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke, ma a következő levelet intézte a budapesti VII. kerületi függetlenségi polgárokhoz:

Lélekben önökkel vagyok, önökkel érzek és önökkel együtt kívánom és óhajtom, hogy az ország e legnagyobb választókerületében fényesen győzedelmeskedjék az a szent lobogó, melyre önök *Barabás* Béla nevét írták.

Barabás a függetlenségi pártnak évtizedek óta érdemes tagja, köztiszteltnek örvendő egyik vezére, aki most legutóbb a kibontakozás körül olyan érdemeket szerzett, amelyek őt a nemzet részéről, a legnagyobb elismerésre teszik méltóvá.

Éljen *Barabás* Béla képviselőjelölt! Éljenek a VII. kerületi függetlenségi polgárok!

Kossuth Ferenc,
az országos függetlenségi
és 48-as párt elnöke.

Imling — államtitkár.

Imling Konrád dr. kuriai bírónak igazságügyi másodállamtitkárrá való kinevezése már befejezett dolog s kinevezése a hivatalos lap legközelebbi számában fog megjelenni.

Imling a magyar jogászság egyik nagy tudásu, bőséges gyakorlatu, tapasztalatokban gazdag kitűnősége, akinek közökzen forgó jeles könyvein nevelkedett fel a mostani jogász-nemzedék és mint elfogadott kiváló tekintélyre hivatkoznak, midőn *Imling* könyveit idézik. A német professzorok alaposágát és a magyar tudós frissességét egyesíti magában *Imling*, aki már egy kis kézi könyvtárra való könyvekkel gazdagította jogi irodalmunkat. *Szilágyi* Dezsőtől kezdve nem volt az újabb időkben nagyobb kodifikációs munka, melyben *Imling* részt nem vett volna. Legutóbb az igazságügyminiszterium kodifikációs osztályában működött és így nem új ember a miniszteriumban, ahol régóta tisztelik és becsülik a kitűnő juristát.

A forrongó Kovaszinc.

(A katonaság megérkezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24.

A világi választókerületben, *Kovaszinc*-on, mint azt megirtuk, tegnap délután, várlázító dolgokat miveltek az izgatók által fejbősztett románok. A felbujtót tömeg tudvalevőleg megtámadta *Gabányi* Miklóst, a függetlenségi párt jelöltjét és a kíséretében levőket, a kik csak a véletlennek köszönhetik, hogy megmenekültek a botokkal és kövekkel fölfegyverezett románok elől.

A forrongó tömeget még az est folyamán lecsendesítették valamennyire a csendőrség és így *Gabányi*ék csendőrfedezet mellett tovább utazhattak. Az aradi 33. gyalogezred kombinált százada éjjel egy órakor érkezett meg *Hauslechner* Dávid vezetésével *Kovaszincra*. Akkorra már teljesen csöndes volt a község és fegyveres beavatkozásra nem került a sor. A katonaság mindamellett ott maradt még néhány napig, bár a románság már teljesen csöndes, annyiban legalább, hogy lázadástit nem kell tartani.

A kovaszinczi forrongásról a városban elterjedt hírek, mint az ma kiderült, nem mindenben felelnek meg a valóságnak. A tegnapi veszedelem sem volt oly nagy, ahogyan azt némelyek festették. Beszéltek a városban valami politikai gyilkosságról is, amely állítólag a világi kerületben történt volna. Ez a gyilkosság pedig nem történt meg, minthogy az ügyészségnek, mint illetékes hatóságnak nincs tudomása róla.

A hangulat mindamellett igen ellenséges a románság körében. Hallani sem akarnak a magyar jelöltről és azzal fenyegetőznek, hogy ha közérjük meg, leütik. A románoknak ez az állásfoglalása teszi szükségessé a kivezényelt század jelenlétét. Ma különben kiutazott Kovaszincza Pogonyi Nándor aradi kir. alügyész is és a tegnapi zavargás ügyében megindította a vizsgálatot. Pogonyi még az est folyamán hazajött Aradra, miután a nyomozást befejezte és a terheltet ellen megindította a bűnvádi eljárást.

Weitzerné Aradon.

(Bonyodalma a Weitzer-siremlék körül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 24

Érdekes vendége volt ma Aradnak. Oszv. Weitzer Jánosné, a város nagylelkű jöttevőjének özvegye tegnap este Gráczból ügyvédje, Stolzer Károly dr. társaságában Aradra érkezett és itt a Vas-szállóban szállt meg. Az urinő megérkezése után nyomban visszavonult az első emeleten lévő négyes számú szobába és rögtön nyugalomra tért. A szálloda személyzetének meghagyta, hogy korán reggel keltsék fel.

Ma reggel az urinő ügyvédje társaságában hosszabb sétát tett a városban, délben pedig felkereste a városházán Institoris Kálmán polgármestert és előadta neki jövelele célját, amely a Weitzer-féle milliós örökséggel van kapcsolatban. A rokonokkal kötött bírel egyezség értelmében az elhunyt siremlékét a város köteles kifizetni Grein F. gráci cégnek, amely a siremlék készítésére megbízást kapott.

Az egyezség idevonatkozó része a következőképen hangzik:

Azon feltétel alatt, hogy az özvegy Weitzer Julia Bella asszony legkésőbb a hagyatéki vagyonnak a végrendeleti örökös részére leendő bírel átadásáig beleegyezését adja, hogy az oldalrokonoknak járó hagyományok és végkielégítés a hagyatéki tőkevagyonból fedeztessenek: kötelezi magát a végrendeleti örökös a Weitzer János ur részére felállított siremlék költségét, jóllehet azt nem a végrendeleti örökös rendelte meg, 34084 korona 56 fillér összegben és pedig:

a) azon esetre, ha az özvegy, Weitzer Julia Bella asszony a most említett beleegyezését a jelen egyezség megkötésétől számított 14 nap alatt adja meg, az ingó hagyatéki vagyonnak a végrendeleti örökösre jutó részének az 5, illetőleg Aradváros vagy képviselője részére való átadásától számított három hónap alatt;

b) ha pedig az özvegy a kérdéses beleegyezést még a vagyonnak a végrendeleti örökös részére való átadása előtt adja meg, a hagyatéki vagyonnak átadásától számított hat hónap alatt a neki átadott hagyatéki vagyonból Grein F. gráci cégnek kamatmentesen megfizetni.

A siremléket Grein F. gráci cég már elkészítette és fel is állította, a költségcsámját pedig özv. Weitzer Jánosnénak nyújtotta be. Az özvegy felvilágosította a céget, hogy az összeg kifizetése nem őt, hanem Arad várost terhel, sőt az elhunyt hagyatékából köteles kifizetni a siremlék árát. Minthogy azonban a vá-

ros még nem kapta kézhez az örökséget, eb-
bell kötelezettségének nem is tehet eleget. A gráci cég, amely egyideig várt az összeg kifizetésére, most per útján akarja érvényesíteni követelését és a gráci törvényszéknél beperelte özv. Weitzer Jánosnét. Az özvegy természetesen ragaszkodik ahhoz, hogy őt nem terhelik a siremlék költségei és abban az irányban kért megnyugtatót Institoris Kálmán polgármester től, hogy a város az egyezséget be fogja tartani.

A polgármester biztosította az urinőt, hogy a város a maga részéről minden kötelezettséget teljesít, amit egyezségileg magára vállalt, de jelenleg természetesen mit sem tehet, mert az örökséget még nem kapta kézhez. özv. Weitzer Jánosné azzal a kijelentéssel távozott a polgármestertől, hogy az ellene indított perben ebben az irányban fog védekezni. Együttal ama reményének is kifejezést adott, hogy az évek óta húzódó örökségi ügy legközelebb le fog bonyolódni.

Oszv. Weitzer Jánosné a délutáni órákban sétát tett az Andrassy-téri korzón, majd elbucuzott ügyvédjétől és visszatért Vas-szállóbeli lakására. Stolzer Károly dr. ma délután elutazott Aradról.

Egyik munkatársunk a Vas szállóban fel akarta keresni az urinőt, de a szálló személyzete kijelentette, hogy szigorú parancsa van arra, hogy senkit se ereszzen be hozzá.

HIREK.

— Wekerle tárgyalásai az osztrák kormányval. Budapesti tudósítónk táviratozza: Wekerle Sándor miniszterelnök csütörtökön Bécsben lesz, főképpen azért, hogy az osztrák kormányval megkezdje azokat az előzetes purparlékat, melyek a két kormány között a gazdasági viszonyok rendezése céljából tartandó tárgyalásokat előkészítik. A két miniszterelnök csütörtökön fogja megállapítani, hogy a magyar gazdasági szakminiszterek a tárgyalások megkezdése végett mikor utazzanak Bécsbe.

— A csanádi egyházmegyéből. Németh József püspök Hügel János kisratosi plébánost saját kérelmére nyugdíjazta és a plébánia ideiglenes vezetésével Mátyás Béla ottani segédlelkészt bízta meg.

— Vörös László jelölése. Nagy-Bittséről nagyobb küldöttség jött a fővárosba, hogy Vörös László volt kereskedelmi miniszternek följánlják a kerület jelöltségét. Vöröst, aki jelenleg nem tartózkodik a fővárosban, sürgönyileg értesítették a küldöttség megérkezéséről, mire Vörös azt válaszolta, hogy holnap visszatér a fővárosba. A küldöttség reméli, hogy Vörös pártonkívüli programmal elfogja fogadni a jelöltséget.

— Milliós erdőárverés Kisjenőn. Igen érdekes erdőárverés folyt le ma délelőtt 11 órakor a kisjenői főhercegi uradalomban. Az ágyai erdő egy 1789 holdas részlete került árverés alá, 2 millió korona kikiáltási árban. Az árverésen a monarchia leggazdagabb fakereskedő cégei vettek részt. A venni szándékozók ma reggel különvonaton mentek ki Kisjenőre, ahol Kóka József uradalmi felügyelő vezette az árlejtést. Az ajánlatok a következők voltak: J. Eisner und Bruder, Bécs 3 millió 680,000 korona, a Neuschloss féle naschitzi tanninyár 3 millió 580,000 korona, Rach, Schenk és társa 3 millió 564,000 korona, Josias Eisler és fia, Bécs 3 millió 421,000 korona, Herz és társa Zágráb 3 millió 200,000 korona, Ländler Aladár Arad 3 millió 176,000 korona, Fakereskedelmi r.-t. Bécs 111,000 korona, Braun és

Czinczár Gyuláról 3 millió 900,000 korona, Schlozinger Ilés Budapest 2 millió 876,000 korona, Kronberger és fia 3 millió 800,000 korona, Lord és tsa Budapest 2 millió 876,000 korona; a legkisebb ajánlatot az E. Ruszt János és fia ujvidéki cég tette 1 millió 920,000 koronával. A 18 árverelő közül a többinek ajánlata harmadélmillión alul, de két millió felüli keretekben hullámzott. A végleges döntés 8 napon belül történik. Az erdőt valószínűleg a legtöbbet ígérő cég kapja meg.

— A mester gyásza. A Nemzeti Színház kitűnő művésze, Ujházi Ede, gazdasszonyt keres. — Illetőleg fog keresni holnapról kezdve, amikor visszajön vidéki vendégszerepléséből. Mert a régi gazdasszonya — meghalt. A mester körülbelül hét nap előtt utazott el jöthön-ről s míg Aradon járt, gazdasszonya, Kresztvánszky Anna megbetegedett, meghalt, anélkül, hogy gazdája valamit is tudott volna róla. Az öreg asszonyt a Sándor-utcai lakásban ravatalra is tették, el is temették egészen csendben. Ujházi tudta nélkül. Ő nyugodtan vendégszerepelt s nem is tudta, hogy öreg eselédje felmondás nélkül itt hagyta. Gyászjelentést nem kapott s csak mikor hazatért, fogadta az üres lakás. Ez a szentimentális kis eset pedig a magánosan élő bohémemberekről szóló versnek egy kicsiny strófája.

— Hoschke Kálmán ajándékoz. Debrecenből táviratozzák: Rozsnyai Kálmán a debreceni városi muzeumnak a következő érdekes Prielle-ereklyéket adományozta, egy selyemszínlapból készült párnácskát, Prielle Kornélia fiatalkori hajával töltve, A szikra és a 47. cikk Prielle-szerepeket, a nagyasszony legkedvesebb teacészejét és legkedvesebb saját himzésű selyemkendőjét. A selyemszínlap Priellenek 1866. május 24-iki debreceni vendégjátéka alkalmából a városi nyomdában készült.

— Halálozás. Oszv. Jákó Tóth Istvánné szü. Leuks Kiss Eszika tegnap reggel hatvanhetedik évében Aradon meghalt. Az elhunyt előkelő rokonság gyászolja, közöttük özv. Farádi Vörös Pálné és a Varjassy család több tagja. Temetése holnap délután három órakor lesz a felsőtemetőben.

— A gyilkos morfium. Bécsből táviratozzák: Leusch Arnold bécsi születésű 22 éves orvostanhallgató morfiummérgezés következtében meghalt. A fiatal ember vasárnap délután fölment a Raab-ra és az ottani vendéglőben töltötte az éjt. Tegnap délelőtt panaszkodott a szobalánynak, hogy rosszul van és vizet és fekete kávéért kért. A leány egy óra múlva újra benézett Leusch-hez, aki ekkor már eszméletlenül feküdt az ágyban. A leány orvost hivatott, aki konstataulta a morfium-mérgezést. A fiatal ember kevéssel utóbb meghalt.

— A pápa korhol. Budapestről táviratozzák: A Nap írja, hogy a pápa a husvét hétfőjén nála tisztelgő magyar zarándokokat és kirándulókat korholólag arra intette, hogy minden körülmények között legyenek hűek az apostoli királyhoz, mert ha ez nem is teljesítette a nemzet kívánságait, ezt azért tette, mert úgy találta, hogy a nemzet kívánságai az ő felségjogaiba ütköznek.

— A veszélyes drót. Kovács Arthur aradi kávéháztulajnosnak törvényszéki épülettel szemközti épülő házában könnyen végzetessé válható baleset történt. Egy Kovács Katka nevű fiatal leány ott hancurozott az állványok között, miközben keze véletlenül odaért egy villameszeretékhez. A megrémült leány nem tudta megszabadítani magát és kétségbeesetten kiáltott segítségért. Szerencséjére egy, a házon

dolgozó kőműveslegény észrevette és kiszabadította kellemetlen helyzetéből. Az építőkallér nyomban intézkedett a villamosvezeték elszigetelése iránt. A vigyázatlan leánynak az ijedségen kívül nem történt baja.

— **Kettős gyász.** Az egész Szegeden mély részvétet kelt két testvér uriaszonnának egy éjszaka hőkövetkezett halála. Szombatról vasárnapra virradó éjjelen hunyta be szemét örök álmra *Liebermann* Manoné szül. *Schäffer* Regina és néhány perc múlva követte őt az örök álm országába a testvérnénje, *Schweiger* Simonné született *Schäffer* Anna. Mondják: már hosszabb idő óta betegskedtek, de bíztak benne, hogy a virágot nevelő tavaszi levegő ereje meggyógyítja őket. Ez a bizalom, de főképp a testvéri és családi ápolás szeretetteljes, gyöngéd érteke tartotta őket életben a sok szenvedés dacára, mely erejüket elemészette. *Schweigerné* érdeklődött férje üzlete iránt még szombaton délután is, amikor ott szétnevezett és meglátogatta nővérét.

— A viszontlátásig holnapig! — szolt a nővérének.

Ekkor utoljára találkozott az egymásért aggódó két nővér. Szombat éjszaka *Liebermanné* hunyt el. *Schweigerné* rögtön értesült nővére haláláról. A gyászeset oly mélyen érintette szívét, hogy rosszul lett és ő is csakhamar megszűnt élni. A haláiban egyesült nővéreket ma délután föltekert temették a zsinagóga udvarából. A két ravatal fölött *Lőw* Immanuel dr. főrabbi mondott megindító gyászbeszédet.

— **A san-franciscói katasztrófa.** *San-Franciscoból* táviratozzák: Ujból népesedni kezdenek a házak, melyeket a földrengés és a tűz megkímélt. Mindenfelé dolgoznak azon, hogy a kárt kijavítsák és tegnap sok száz munkás dolgozott, hogy a vízvezeték megrepedt csöveit ujakkal felcséreljék. A munka oly gyorsan haladt előre, hogy ma már nincs szó vízszükségről. *Caruso* tenorista a katasztrófa óta nagy beteg, minduntalan idegrohamai vannak. Az énekes elhatározta, hogy visszamegy Olaszországba és állandóan ott marad. *Sembrich* Marcella elvesztette 40.000 dollár értékű ékszereit. *Coral* mexikói köztársasági alelnöknek két gyermeke eltűnt. A gyermekek San-Franciscoban jártak iskolába. Amerikában eddig 62 millió korona gyűlt össze a katasztrófa által sújtott emberek támogatására. *Roosevelt* elnök a kongresszusnak üzenetet küldött, amelyben újabb másfél millió dollár megszavazását kéri és egyúttal kijelenti, hogy Amerika nem szorul a külföld támogatására. *New-Yorkból* táviratozzák: San-Franciscoban ma 10 óra 39 perckor három másodpercig tartó földrengés volt érezhető keletnyugati irányban. Kár nem történt.

— **Millió panama Római** tudósítónk jelenti, hogy az olasz haditengerészethél rengeteg panamának jutottak nyomára és a Corriére de la Sera, meg a Resto del Carl ino részletesen leleplezi a visszaéléseket. Kidertült, hogy a hadihajók nem acélból, hanem öntött vasból készültek, az ágyugolyók mind hitványak és a páncélos hadihajók használhatatlannak, mert a páncéljuk vékony és rossz anyagból való. A leleplezés egész Olaszországban kínos feltűnést keltett.

— **Magyar név.** *Nichtenhauser* Jakab aradi lakos és gyermekei Béla, Gyula, Dezső, József, Imre Nádor-ra változtatták nevüket.

— **A fajármosld égése.** Annak idején megírtuk, hogy *Molnár* Imre zsigmondházi lakos ellen az ügyészség vizsgálatot rendelt el, mert gyanu merült fel arra nézve, hogy a fajármos-

ldat szándékosan gyújtotta fel. *Molnár* kihallgatása alkalmával tagadta a vádat és azt vallotta, hogy a parazsat, amely a tüzet okozta a Marosba akarta dobni. Az ügyet legközelebb tárgyalja *Váry* Albert járásbíró.

— **Hol van Gapon?** Londonból táviratozzák, hogy nem igaz a lapoknak az a híre, mintha *Gapont* a forradalmi munkásszervezet tagjai fölakasztották volna. Tény csak az, hogy a néptribun *Gapont*, aki az utóbbi időben a pétervári titkos rendőrség szolgálatában állott és ezt rendszeresen értesítette a munkás mozgalmakról, a forradalmi párt emberei egy Pétervárhoz közel levő villába csalták és ismeretlen módon eltűntették.

— **Királynék csipkái.** Valóságos versengés folyik Európa uralkodónői közt, melyeknek van szebb és értékesebb csipkegyűjteménye. *Margit* olasz anyakirályné csipkái másfél millió korona értékűek s ugyanannyira becsülik az angol királynéét. *Eugénia* ex-császárné is csudaszép csipkék tulajdonosa. *Mrs. Vanderbilt* csipkegyűjteményének értékét két és fél millióra becsülik. Azonban még *Mrs. Vanderbilt* is messze mögötte marad csipkék tekintetében *X. Pius* pápának. A Vatikán megmérhetlen műkincstömegé közt első helyet foglal el a csipkegyűjtemény, amely valóságos fejlődéstörténetét mutatja be a csipkének. A csipkék cedrusfából készült nehéz szekrényekben vannak elhelyezve s a legszebbek katolikus uralkodói házakból származnak, amelyek leányaik menyasszonyi csipkeit a házasság után a pápának ajándékozták.

— **Halálos esés a lóról.** Halált okozó szerencsétlenség történt e hó tizenhétedikén *Apátfalván*. Egy *Szána* Gabor nevű tízéves fiú lóháton haladt végig a falun, miközben a ló megbokrosodott és levetette magáról a fiút. Az esés következtében a fiú karját törte és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt fiú rettentő kínok között tegnap meghalt.

— **Vásárendélyezés Sikió községnek.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az *Arad* vármegye területéhez tartozó *Sikió* községben minden szerdán állatfelhajtással egybekötött helypénzszedés nélkül hetivásár tartassék.

— **Salamoni ítélet.** Komikus, de mindenestre érdekes állatpört tárgyalt nemrégiben a bonni törvényszék. A bíróságnak nagyon nehéz volt a dolga, mert hisz a vádioltak lényegül állatok voltak. A pör tárgya a következő: Egy kutya üzöbe vett egy macskát, mely üldözője elől egy istállóba menekült. Azon istállóban történetesen egy tehenet fejtek. Mikor a macska a kutya elől az istállóba szaladt, nem igen válogatva a menekülési módokat között, hirtelen a tehen hátra ugrott. A tehen természetesen megijedt a váratlan eseménytől, felrugta a nyugodtan fejt szolgálóleányt, ki nemcsak a dézsa tartalmát öntötte ki, hanem maga is súlyos sérüléseket szenvedett. Az volt most a kérdés, hogy ki viselje a gyógyítási költségeket. Az állatok közül nem lehetett megállapítani, hogy melyik volt a bűn igazi elkövetője, a kutya, a macska vagy a tehen. A bíróság végre hosszas tanácskozás után egyharmadrészen mind a három állat gazdáját egyenlő mérvben marasztalta el.

— **Csödmegszüntetések.** Az aradi kir. törvényszék közhirre teszi, hogy *Allerhand Károly* ujszentannai és *Braun* S. aradi kereskedők ellen a csöddöt megszüntette.

— **Vélegény a ketreben.** Hogy Amerikában még az intelligens osztályhoz tartozó embereknek is sok tekintetben nagyon durva felfogásuk van, bizonyítja az az eset, amit *New Yorkból* írnak nekünk: *New Carlisle* Ohio állambeli városban egy *Snyder* nevű hivatalnok megnő-

sült anélkül, hogy ezt elhatározását klubtársaival — mert egy agglegényklubnak volt a tagja — tudatta volna. Amikor ezek azután megtudták, hogy *Snyder* kivált soralkból, elhatározták, hogy boszút állanak rajta és ezt bár eredeti módon, de mégis nagyon durva eszközökkel, keresztül is vitték. Kibéreltek egy nagy ketrecet, ezt felrakták egy kocsiira és odahajtottak a mit sem sejtő *Snyder* lakása elé. A sajnálatraméltó újdonsült férjet kivonszolták az utcára, azután becsukták a ketrecbe és elindultak vele keresztül-kassul a város utcáin. A ketrecen falragaszok hirdették, hogy *Snydert* miért büntetik így meg klubtársai, akik gyalog követők a kocsit és mindenféle hangszerekkel éktelezen zenebonát csaptak. A különös látvány per sze ezeket csodított oda és lassanként oly tömeg kísérte a kocsit, hogy a forgalom is megakadt. Jellemző az amerikaiak izlésére, hogy senki sem kelt a szegény férj védelmére, sőt még a rendőrség sem avatkozott bele a klubtársak zseniális szórakozásába.

— **Kivitteli értekezlet a kamarában.** Az aradi kereskedelmi és iparkamarában *Éles* Ármin alelnök elnöklése alatt kedden délután értekezlet volt a kivittel előmozdítása tárgyában. A magyar tengerentúli forgalmi részvénytársaság vezérigazgatója, *Szel* Arnold ismertette meg az új társaság programját, eljárását, s azokat az eszközöket, a melyeket felhasználnak arra, hogy a magyar terményeket és iparcikkeket a Balkán államokba, a közép-tengeri és vöröstengeri kikötőkbe, Abessyniába, Keletázsziába, Afrikába stb. minél nagyobb mértékben kivihesse. A forgalmi társaság kirendeltségeket, telepeket szervezett s akkép adja át ezeknek a magyar iparcikkeket, hogy esetleg azok árát a készítőnek előre ki is fizeti. Rendelkezésre adja a társaság a kivittel piacokon bevált mintákat az árakkal együtt, hogy azokhoz alkalmazkodhassanak. Ezeket a részleteket a kamara legközelebb mindazoknak a kereskedőknek és iparosoknak meg fogja küldeni, a kik a kivitteli üzlet körül érdekelve vannak.

— **Az apátfalvai országos vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Apátfalván* a f. évi április 29 ikére eső országos vásár ez évben kivételesen május hó 12-én tartassék meg.

— **Elveszett.** A Salacz-, vagy *Baross* parkban egy női szürke szarvasbőr ridikül táská, melyben egy nagy köteg kulcs volt. A becsületes megtaláló kéri, hogy azt vagy kiadóhivatalunkba hozza, vagy a rendőrségre vigye, hogy ilő jutalomban részesül.

— **Hajhullás ellen használjon** *Perolin* I üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 70 krig méterenként, blousoknak és uszályoknak. Bérmentve, elvámolva, házhoz szállítva. Dús mintaválaszték azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 3954

NAPIREND.

Április 25. Szerda. Róm. kath. naptár: Márk. — Protestáns naptár: Márk. — Izraelita naptár: Roschodes. — Görög-keleti naptár (április 12.): Vazul püspök. — A napkél 4 óra 56 perckor, nyugszik 7 óra 1 perckor.

Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek *Aradra* küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék. Április 26. Az aradvidéki tanítóegyesület rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor (Polgári fiúiskola). — Iskolaszéki ülés délután 4 órakor.

Április 28. Az aradi szegénytanulókat segélyező-egyesület közgyűlése délután 4 órakor (Városház.)

Április 29. Az aradi *Lloyd*-társulat közgyűlése délután 2 órakor.

Április 30. Az aradi vízvezetési művek részvénytársaság közgyűlése délután 4 órakor (Aradi első takarékpénztár.)

Május 27. Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Aki gyilkosságot szimulál.

(Az ingyenes téli szállásért.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 24.

Amikor a esipős, hideg őszi idő beköszöntött, *Prejger Ferenc* iparossegéd azon vette észre magát, hogy nincsen szállása. Gondolt egy merész és nagyot — elgyalogolt egy pestvidéki község csendőrségére, ahol a következő mesét adta elő:

— Tartóztassanak engem le, mert én gyilkos vagyok. Két hónappal ezelőtt Budapesten, a Margithid közepéből *beledobtam egy embert a Dunába*. Az ember belefut a vízbe s most éjjel-nappal kísért előttem a szelleme.

A vidéki csendőrségek nagyon szeretik az ily önmaguktól jelentkező gyilkosokat. Megtették tehát a gyilkosnak azt a szívességet, hogy bilincsekbe verve, felszállították Budapestre az ügyészségi fogházba. Itt *Csopey* vizsgálóbíró vette vallatóra a delikvenst. Ez vallott, mint a karikacsapás. Talán ha azt kérdezték volna tőle, hogy nem-e ő ölte meg a görög miniszterelnököt, még azt is magára vállalta volna. A vizsgálóbíró ügyes, gyakorlott szeme azonban rögtön meglátta, hogy ez a tulságosan megtértnek látszó gyilkos, *alighanem hazudik*.

Mindazonáltal megindította ellene az eljárást. Az egész télen át tartó vizsgálat kiderítette, hogy *Prejger minden seava hazugság*. Az állítólagos gyilkosság idejében ő nem is volt Pesten. A dunaparti községekből akkortájt egyetlen hullát sem fogtak ki a vízből.

Prejger a vizsgálóbíró keresztkérdéseire ellentmondásokba bocsátkozott. Majd örültséget kezdett szimulálni, úgy hogy a bírónak el kellett rendelnie elméleti állapotának megfigyelését. Közben azonban kitavaszkodott az idő s a meleg napsugár s a zöldülő tájak megélték *Prejger*ten azt a vágyat, hogy legyen vége a komédiának, most már jobb lesz odakint. Ujra vallomástételre jelentkezett s bevallotta az igazat, hogy ő csak azért jelentette fel magát, hogy *téli szállást biztosítson magának*. Nem őlt biz ő meg senkit, örült, ha őt nem bántották. *Prejger* ellen ez ügyben most megszüntették az eljárást, de azért szabadulási kivánsága egyhamar még sem teljesül, mert a bíróság félrevezetése miatt még törvényt fognak ülni felette.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 24

Amerika % olcsóbb. Kínálat és vételkedv korlátolt. Elkelt 15,000 métermáza buza változatlan áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Zárás 12 órakor:

Buza 1906. áprilisa	16.52—16.54
Rozs 1906. áprilisa	13.64—13.66
Zab 1906. áprilisa	15.94—15.96
Tengeri 1906. májusra	13.40—13.42
Uj őszi buza 1906-ra	16.58—16.60

Zárás 5 órakor:

Buza 1906. áprilisa	16.46—16.48
Rozs 1906. áprilisa	13.60—13.62
Zab 1906. áprilisa	15.92—15.94
Tengeri 1906. májusra	13.36—13.38
Uj őszi buza 1906-ra	16.56—16.58
Uj őszi zab 1906-ra	12.60—12.62

Zárás 6 órakor:

Csatorák hitelrészvény	689.50
Magyar hitelrészvény	819.50
Lezártolobank részvény	508.—
Klima-Murányi vasúti részvény	574.—
Csatorák-magyar államvasúti részvény	686.25
Köszvény vasúti	616.—
Városi villamos vasúti részvény	326.50
Vasúti szanatórium sorsajegy pénzben	10.—
Vasúti szanatórium sorsajegy árában	11.50

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósításától. —

Uj-Arad, április 24.

Tegnap nemcsak nálunk, hanem az egész országban jó eső volt, melyre bizony már rég óta szükség volt, s mely helyre hozta kivált a tavaszi vetésekben a szárazság által okozott hanyatlást. Általában gazdáink a legjobb reményekkel vannak eltelve az idel év iránt.

A gabonaüzlet változatlan és inkább a lanyhaság felé gravitál, kivált most, hogy jó országos eső volt; eladók inkább jelentkeznek, míg vevők még tartózkodnak.

Elkelt a mai hetipiacon:

400—400 mm. buza 16.60—16.60.

120—180 mm. tengeri 13.80—14.20.

Névl. jegyzés rosz 12.80—13.00.

" " árpa 18.60—18.80.

" " zab 14.00—14.40.

Budapest-kőbányai serteskereskedelem.

— Április 24. —

Magyar elrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 120—122 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 126—128 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 128—130 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm sulyban 128—130 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 124—126 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 121—123 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm sulyban 117—119 fillérig.

Sertéslemez: Április 21. napján volt készlet 57,673 darab, április 22. napján főlhajtatott 1335 darab, április 22. napján elszállított 1235 darab, április 23. napján maradt készlet 57,773 darab.

A hivott sertéslemez irányszata: Kissé kellemesebb.

CSARNOK.

Szerelmi tanulmányok.

Irta: Vértessy Gyula.

(Vége.)

— Tűrtem, ameddig tűrhettem, de végre is szakítottam.

— Pedig ha jól emlékezem, nagyon szeretted a feleségedet.

— Persze, hogy szerettem! Hogyne szerettem volna. Különben miért vettem volna el? Akkor szerettem! De hát tehetek én arról, hogy már nem szeretem? A szerelem jön és megy magától, mint a tavasz, a napsugár, az illat. Nem lehet ezeket lekötni, miat ahogy az ifjúságot nem lehet. Mikor menni akar, eresztani kell, vagy pedig martirok leszünk; legrosszabb esetben pedig komikus alakok. A szerelmet az isten találta ki, az felséges találmány; a házasságot pedig az emberek: ez hülyeség. Legfeljebb szükséges rossz: a gyermekekről való tekintetből. De hát ahol nincs gyermek? Ott egyszerűen felesleges dolog. Egy esetben értem, ha a férfi vagy a nő a maga emberségéből nem tud megélni, hanem a másikra szorul. Különben is ez a legtöbb házasság alapja; meg az, hogy megkíván az ember valakit, akit másnap nem tehet a magáévá, hát elveszi. Mikor azután az övé lett, alig várja, hogy szabaduljon tőle. No meg még egy eset van, hogy beugrik a szegény gimpi. Csak firtelni akarja s az okos mama megcsipi az ufit. Nincs más mentesség, se kibuvó, hát odacipelik a szegény firmát az oltárhoz. Mint a vágómarhát.

— Tehát szerinted igazi szerelem nincs is?

— Van, de a házasságon kívül. Lehet, hogy a házasságon belül is, de én mindig csak a házasságon kívülről győződtem meg. Meg azután nekünk írónak csakis a szerelemre van szükségünk s nem egyúttal a házasságra is. Jó, ha azt is megpróbálja az ember, legalább ott is gyűjt anyagot az írásra, de azután témákkal ha megrakodott, meneküljön!

— S tegye ténkre a szegény feleségét!

— Dehogy tesz! Legtöbb esetben a szegény feleség is halálosan reánk un! Nagyon unalmas firmák vagyunk mi odahaza. A befejezett regények már nem izgathat minket, csak a tanulmányok. De különben is ez tartozik mesterségünkhöz. Az írónak tanulmányozni kell a szerelmet. En nem magáért a szerelemért szeretek, de írni szeretek; s tudom, hogy a szerelmet tanulmányozom.

élet egyetlen gyönyörűségét, mely megkülönböztet minket az állatoktól.

— Az állat is szeret.

— De nem tudja megfigyelni a szerelem hangulatait, holott ez az igazi gyönyörűség! Látni a szerelem ébredését; harcát a becsülettel és a szeméremmel s végre teljes diadalmát. Látni az arcokon az első átfutó pirulást; érezni kezünkben a reszkető kezeket s ajkunkkal megremegtetni a vágytól előre vonagló ajkakát, melyek szikkadtak, forrók s pirosak, mint a Szahara homokjába esett várcsöpp.

— S te magad nem érzel semmit?

— Dehogy nem! Én mindig szeretem azt, akinek azt mondom, hogy szeretem. Nem vagyok én gazember! En sohaem hazudtam senkinek. Mikor már nem szeretek valakit, akkor nem is mondom neki többé.

— Szóval nyugodt lelkiismerettel törzs öszsze szíveket!

— Frázis! Mi vagyok én a tanulmányozó doktorokhoz képest! Azok ölnek is a tudomány érdekében s joguk van ehhez is. Én vértelen tanulmányokat végezok. Nem hal bele senki.

— Ezt te hiszed csak. Vagy te sem, csak a lelkiismereted megnyugtatóására találtad ki.

— Így van! Nem hiszem, de tudom! A leányszív sincs egy szerelemre berendezve. Az is kiadó lakás. Az első lakó elhurcolódik, jön a másik. Ámbár még ha bántja is az embert egy kissé a lelkiismeret, el lehet ezt is szenvedni a gyönyörért, amit a szerelem tanulmányozása nyújt. Ah, ez csak isteneknek, költőknek s királyoknak való. A régi isteneknek, a vidám görög isteneknek atiban az időben, mikor még Pán, a nagy Pán nem volt halott s mikor még jókedvű istenek kalandoztak be a virágos földet — költőknek, akiknek levegő, éltető elem a szerelem, s királyoknak, akiket megölné az unalom, ha nem szeretnének... Te, micsoda látvány az, mikor a pihegő, csendes nő lélek elkezd kavarogni, örvényleni, s mint egy egy elsuttogott leheletszerű vallomás becsap oda — vagy pedig mikor az első csók felgyújtja a tartózkodás, a félelem fehér oltárát!

Ah, ez az oltárég és! A kezek reszketéséből, a szemek ragyogásából s az ajkak remegéséből látni, érezni, hogy a pihegő keblek alatt, hogy dul, hogy tombol a vihar!

Rudi ur arca kigyult s olyan lelkesedés lángolt az arcán, aránód tudósokén szokott lángolni, mikor kedvenc tudományukról beszélnek.

Mondhatom, hogy lefegyverzett a lelkesedésével. Megvetettem, de bámultam! Gazember, de nem közönséges gazember! Ideális gazember! S hozzá: boldog gazember!

IDEGENEK ARADON.

— Április 24. —

Központi szálloda: Münnich Kálmán igazgató Igló. — Gerba Gusztáv jegyző Pankota. — Heumann Mór utazó Buda pest. — Hopp Károly bányai igazgató Róma. — Brálog Ignác magánzó Buda pest. — Barna Mór utazó Buda pest. — Sente Mór intéző Temesvár. — F. John József utazó Buda pest. — Kaufmann Károly utazó Buda pest. — Drucker Adolf utazó Bécs. — Ar muth József utazó Szeged. — Szél Arnold vezérigazgató Buda pest. — Neu Jakab utazó Buda pest. — Hirschl Hermann kereskedő és neje Zenta. — H. Alserky Árpád uradalmi felügyelő Pankota. — Beck Miksa utazó Bécs. — Lauter Henrik utazó Tiesz. — Bille Adolf kereskedő Orosz-haza. — Baabás Péter kereskedő Topolya. — Perluk Albert kereskedő Berlin. — Pollák Miksa kereskedő Bécs. — Birmau Lázár nagybirtokos Zombor.

Nemzeti Színház.

Béret 192. s. l.

Páron.

Szerdén, 1906. évi április hó 25-én.

Vénusz.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Ruttkay György.

SZEMÉLYEK:

Karádi Béla	Beregi S.	Gombai Gábor	Szathmári A.
Kaszvár An	lor Keszler Ede.	Zsuzsi, neje	Benkóné P.
Bántelki Ad	Am Várnai Jenő.	Evlac, leánya	Kőrössi Jud.
Iza, neje	Novák Irén.	Vigh Muki	Delly Lajos.
Gáthy Ern	Kápolnai J.	Puntofranco	Mariházi M.

Kézírtó este 7 és fél órakor.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak motor-menetrendje, érvényes 1906. márczius 1-től.

Table for Arad-Uj-Szt-Anna-Kétegyháza route. Columns: Állomások, H.M.V. 25*, Gyors M.H.M.V. 11, 13, H.M.V. 29, I.III., regg., d.e.

Table for Szeged-Uj-Szt-Anna-Kétegyháza route. Columns: Állomások, H.M.V. 15, Gyors M.H.M.V. 3, 17, 19, V.V. 41, H.M.V. 21, H.M.V. 23, I.III., regg., d.e.

Table for Kétegyháza-Uj-Szt-Anna-Arad route. Columns: Állomások, Helyi motor v. 320, 322, 314, V.v., regg., d.u., este

Table for Szeged-Uj-Szt-Anna-Kétegyháza route. Columns: Állomások, H.M.V. 16, 24*, V.V. 40, H.M.V. 10, 26, I.III., regg., d.u.

Table for Arad-Uj-Szt-Anna-Kétegyháza route. Columns: Állomások, H.M.V. 12, 12a, 2, 20, 14, 4, 22, 28, 30, I.III., regg., d.u., este

Table for Arad-Brád route. Columns: Állomások, Személyv. 109, 104, 119, 146, Helyi motor v. 190, 198, regg., d.u.

Table for Borossebes-Buttyán-Menyházafürdő route. Columns: Állomások, Helyi motorv. 602, 604, 606, regg., d.e., d.u.

Table for Mezőhegyes-Kétegyháza route. Columns: Állomások, H.M.V. 211, 241, 213, 243, H.M.V. 215, regg., d.e., este

Table for Kétegyháza-Mezőhegyes route. Columns: Állomások, H.M.V. 210, 240, 212, 242, H.M.V. 214, regg., d.e., este

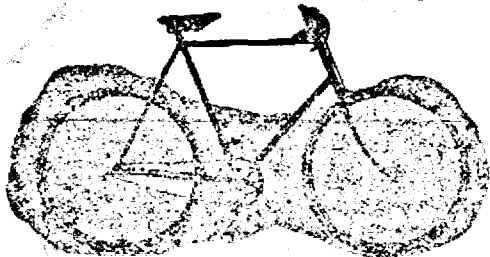
Table for Arad-Brád route. Columns: Állomások, Személyv. 101, 109, 111, 145, Helyi motor v. 191, 198, regg., d.u.

Table for Borosjenő-Csérmő route. Columns: Állomások, Vegyes v. 412, 414, regg., d.u.

Table for Csérmő-Borosjenő route. Columns: Állomások, Vegyes v. 411, 413, regg., d.u.

Table for Brád-Arad route. Columns: Állomások, Személyv. 101, 109, 111, 145, Helyi motor v. 191, 198, regg., d.u.

Legrégibb kerékpár és varrógép javító-műhelye és raktára.

1906. évi Modellek
„Puch”, „Prozesa” és „Helikal Premier”
kerékpárok.
Valódi „Singer” és „Pfaff”
varrógépek

és más választékban a raktáron.
Grammophonok és lemezek, „Odeon”, „Zemophon” és „Columbia” lemezek nagy választékban jutányosan kaphatók.
Hammer Vilmos
Villanyműszerész, ARAD, Szabadság-tér 7. 1922

T. cz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a landecki (Tirol)

electrochemische Werke r. t. calcium-carbid gyártmányainak délmagyarországi főraktárát átvettem.

Carbidgyártmányunk pormentes, egyenletes számszámú, a gázt lassan fejlesztő. 15° Celsiusnál és 760 mm. légnyomáson 290—300 liter acetylengáz nyeréséért jót állók.

Ezt a carbidot következő árakon ajánlom: 488

1— 8 mm. kor 34	} temesvári raktárban.
4— 7 „ „ 33	
8—15 „ „ 32	
16—35 „ „ 31	

(darabokban)

Tisztelettel
Kriser Ede.

Lantos József

női- és férfi-divat s rövidáru üzlete

Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Lengyel Testvérek aradi női-divat üzletéből, hol 15 éven keresztül voltam alkalmazva, kiléptem s helyben, **Andrassy-tér 20. szám alatt**

Lantos József cég alatt

női- és férfi-divat és rövidáru üzletet **nyitottam.**

E szakmába vágó áruraktáramat, különös tekintettel a hazai gyártmányokra, a legújabb divatu és legjobb minőségű cikkekkel, különösen vásznakkal, chiffon-, mosó- és seiyem-árak-, mindenféle ruhadiszek, férfi- és női fehérneműek- és divatcikkekkel, mindennemű balések, szövött-, kötött- és rövidárukkal szereitem fel.

Ezen üzletágban eltöltött hosszú idő alatt szerzett bő tapasztalataim és szakképzettségem feljogosítanak azon reményre, hogy a nagyrebecsült vevőközönség legkényesebb igényeit is teljes mértékben kielégíthetem

Legfőbb üzleti elvem a pontos és lelkiismeretes kiszolgálás és a legszolidabb árak mellett való árusítás.

Magamat a nagyrebecsült közönség szives jóindulatába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel 1140

(Lichtenstein) Lantos József.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Hirdetmény.

Közbirré tesszük, hogy a városi közpénztárnak és a város kezelésé alatt álló alapoknak a számvévi hivatal által összeállított számszámadását, mely a számvizsgáló által tételenként felülvizsgáltatott s melyet a pénzügyi bizottság jelentése alapján a városi tanács is helyesen összeállítottnak talált f. évi április 28-tól május 7-ig bezárólag közszemlére kitétetni rendeljük.

Eről a közönséget hirdetményileg azzal értesítjük, hogy ezen időn belül a város kötelezőkhez tartozó minden adófizető polgár felelősséggel vagy észrevétellel élhet. Arad, 1906. évi április hó 21-én.

A városi tanács.

880—1906. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közbirré teszi, hogy a Nagyszebeni általános telekkönyvtár végrehajtható Gömör Gyuláné nevében kisk. Gömör Júlika, Aranka és Emma gyámja aradi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1348 kor. 71 fillér tőkekövetelés és a csatlakozás kimondása mellett az 1530. sz. tjkv-ben felvett ingatlanra Tolvaj Róza aradi lakos javára 1000 kor. és járulékal iránti végrehajtási ügyben az aradi kir. törvényszék (a világi kir. járásbíró) területén lévő, Világos községben fekvő, a világi 1530. sz. tjkv-ben A. + 1. a. 12100. hrsz. szőlő és házra 1180 korona és a világi 2094. sz. tjkv-ben A. + 1. a. 12106. hrsz. a. szőlőre 24 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi május hó 22. napjának délelőtt 9 óráigkor a világi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 118 kor. és 2 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Világos, 1906. évi február hó 13-ik napján.

A világi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Povolni,
kir. albiró.

1226

Árverési hirdetmény

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin- és bérház elárlatban lévő sörcsarnok és hozmártartozó lakásnak folyó évi nevént ber hó 1-től való bérbeadása l. 10 1906. évi április hó 30. án d. / órákor árverést tart. / évi

Kikiáltási-ár: 10150 koron bér. / ikiál.

Bánatpénzül leteendő a / vagy tási ár 10% a készpénzben.

elfogadható értékpapirokba venni

Az árverésen részt lehetek. szóbeli és írásbeli ajánlatok lezártan

Az írásbeli ajánlatok ése előtt a szóbeli árverés megkezdésekor vényújtandók be, s csak azokhoz a tetnek figyelembe, ha / an, s ha bánompénz mellékelve / i, hogy az az ajánlatot tevő kijelentí és el-árverési feltételeket is / fogadja. / k a gazda-

Az árverési feltétel az árverési sági tanácsnok urnál inthetők.

megelőzőleg is megtek gazdasági

Arad sz. kir. város április hó székének 1906. év

2-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

215—1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi közönsége tulaj-

donát képező é az ág. ev. lutherá- ut 16. sz. alatt szemben fekvő 223

nus bérházzal k a rajta lévő épü- □ öl területne való eladása iránt

lettel együtt / is hó 30. án d. e. folyó évi árverést tart.

10 órákor árár: 15200 korona.

Kikiáltásul leteendő a kikiál- Bánatpénz készpénzben vagy tási ár 10% értékpapirokban.

elfogadható ésen részt lehet venni

Az árverésbeli ajánlatokkal. szóbeli és írásbeli ajánlatok lezártan

Az írásbeli ár be, s csak akkor vényújtandókelem be, ha azokhoz a tetnek figy me llékelve van, s ha bánompénit tevő kijelentí, hogy az az ajánlatot tevő leket ismeri és el-árverési f

ogadja. / erés / i feltételek a gazda-

Az árverés k urnál az árverést sági tanácsnok is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1906. évi április hó 23-án ta

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Pártoljuk a haz

ipart!

Karpelesz Zs gmond

uriszabó műter

Arad, Weitzer 3 ános-u. 5.

A legújabb di / tu

szövet-kelmék n / gérkeztek,

a melyek a legszebb kiáll / ban 48 óra alatt

készül / 986

Pártoljuk a h

zai ipart!

Szolid munka!

16 kiszolgálási

Andó János

megyese gyházi lakosnak az állatvásárral szemben lévő háza eladó.

Vendéglő-helyiségnek nagyon kitűnő hely, csak engedélyt kell kérni rá, vagy bármilyen üzlethelyiségre nagyon jó hely. Venni szándékozók jelentkezhetnek a helyszínen. 1225

Százezer esetben kipróbált, ártalmatlan, tartós, remek színű hajfestő a

FÖLDES-féle

MELANOGENE

fekete, barna és világos-barna színekben. 3871

Ára: 2 kor. 80 fill.

Az eredeti haj színétől meg nem különböztethető, nem piszkít, nem kopik, lemoshatatlan s felismerhetetlen.

Készít: FÖLDES K. ARAD.

8240-1906. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy Arad város gyámpénztárának 1906. évi zárszámadása a f. évi április hó 28-tól május hó 7-ig a városház I. em. tanácsstermében közszemlélésre van kitéve s hogy ezen idő alatt ezen zárszámadás ellen a község kötelékébe tartozó bármely polgár felelősséggel vagy észrevétellel élhet.

Arad, 1906. évi április hó 21-én.

A városi tanács.

6-1906. m. g. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a városi legelőkre bocsátandó szarvasmarhák és lovak után eső legeltetési és pásztor díjak f. évi április hó 25., 26., 27., 28. és május 1. és 2. napjain a városi pénztárba befizetendő.

A díjak befizetésekor a pénztári hivatal kiszolgáltatja a legeltetési jegyeket, amelyekkel a szarvasmarhák és lovak a legelőre bocsátásra kitűzött napokon a legelőkre bocsáthatók. A legelőre bocsátás idejét f. évi május hó 3 és 4 napjaira tűzzük ki.

Arad szab. kir. városi mezőgazdasági bizottságának 1906. évi április hó 28. tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel István, bizottsági jegyző.

Feltűnő újdonság!
DELICE || Minden hirdetés felesleges, a conanyzo egyszer veszi és többé mást nem szívhat.
 legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Veszek
 uraságoktól használt nyári és téli férfi-ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más buterokat

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kívánatra vagy levélbeli meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.
 (Izraelita templom épület.)

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

3803

Legújabb északosztó gyógymód. Híres orvosok bismenitíványai. Ártalmatlan minden gyógyszer nélkül.

Minden idegbetegnek

a legmelegebben ajánlom a 26. kiadásban megjelent füzetkét, melyet Weismann Roman ur a következő címmel írt:

„Ueber Nervenkrankheiten u. Schlagfluss, Vorbeugung und Heilung“.

Díjtalanul kapható: Pain Emil gyógytárában Pécs.

Rheuma, csusz, köszvény

fájdalmaknál rögtöni enyhülést idéz elő a

„Methylol“ balzsam. (Törvényesen védve)

Egy párszori bedörzsölés után a legmakacsabb fájdalom is megszűnik. Ára egy adagnak 1 kor. 60 fill.

Kapható az egyedüli készítőnél:

20 év óta tartó tyukszememet

kiírtottam az ön által feltalált világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN“-NAL,

miért is hálás köszönetet mond érte, tisztelője

Oláh Ferencz,
 Arad-Ujttelep.

Ára egy üvegenk 70 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; csakis Hajós-féle „Anagallin“-t tessék kérni és elfogadni.

BRILLANTINE,

haj- és bajuszapolásához elismert kitűnő szer; soha nem avasodik 25 és 35 kros üvegekben.

Fenti szerek kaphatók: 3861

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Gyors- és gépirásban

teljesen jártas, kereskedelmi-leg képzett hugomnak megfelelő

állást keresek,

szeregy javadalmazással.

Szives megkereséseket „Tizenhét“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 1221

Bräuner Vilmos

diszfestő

Aradon,

Lakásom márczius hó 1-től Deák Ferencz utca, Meirevitz-féle ház.

Elfogad disz- és szobafestési telen bármely munkák elkészítését ugymint 486

templom, termek, kastélyok stb.

belső diszítést, színházi diszletek és tájképek megfestését.

Vidéki munkákat pontosan eszközök. — Vázlatokat és költségvetést kívánatra ingyen készítek.

Kiváló jó tartós munka. Gyors és pontos kiszolgálás és

Cs. és kir. közös hadsereg szállítója.

Megnyilt

a Salacz Gyula-utca I. sz. alatt

(a Központi vendéglővel szemben)

BÉRCZI PÁL

bőr- és bőrdíszmunkák, nyereg- és szíjgyártó szaküzlet.

Nagy raktár a legjobb minőségű bőrdíszmunkákban, u. m.: bőröndök, utazó-táskák, neccszerek, toaletto, ri kuli, penz, zseb, dohány, szivar, okras, pincér, vadász, stb. táskák és tárczáknak és mindenféle utazó eszközökben. Nyergek és nyeregrészek, lovagló-, sport- és idomító-cizkák dúz választékban.

Teljes nyeregfelszerelés lovas- és törzstestek számára előírás szerinti.

Kocsizó és igas löszerszámok nagy választékban, ugyazintén ostorok, nyelék, ivestorok, négyes fogathoz ostorok, mindennemű dísz- és igas irasztók, lótakarók, légyhálók, zabelák stb. lóállók és lóápoló szerek u. m.: lókefe, lókeztény, szarvasbőr, kocsimosó-szivacs, páta, nemző és gummi anyagból nagy választékban.

Célnos kiviteit kutyá-nyakravalók, kutyáláncok, kutyavezető-szíjak és estorok minden nagyságban stb. stb.

Amidőn megamat a t. veréközőség jéindulatába ajánlom, jelzem, hogy ugy a kész árú, valamint a rendelmeny és javítások is személyes vezetésem és munkakezesztésemmel eszközöltemek.

Vidéki megrendelések sznap eszközöltetnek, nem tetezők készséggel kicséréltetnek. 1089

Mély tisztelettel

BÉRCZI PÁL Salacz-u. I.

Minden szakmába vágó javítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek vidékre is.

Nagy választék! Nagy választék!

Olcsó ár!

APRÓ HIRDETÉSEK.

A Kinek

ismerettség híján

házaslánya,
nevelőre,
háztartásnöve,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kerítésre,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
vagy szükségre

AKI

eladni kíván

butort,
szőgyarát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

kirtókat,
kiszat
vadászterü-
leteit,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

munkásokat vétel vagy bérbevételei szál-
jából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értesít, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

kis hirdetés
rovatait használja.

Kerestetik

egy 2-3 szobás lakás, fürdőszo-
bával, esetleg kis magános ház,
lehetőleg a főtér közelében. Aján-
latokat a kiadóhivatal továbbítja.

Deák Ferencz-utca 33-34.

szám a. néhai Dr. Tenner Pál
földszinti lakása (6 szoba mellék-
helyiséggel) május 1-től egy évre
tetemes házbér-engedmény mellett
kiadó. Bővebb értesítéssel szolgál
Leopold Zsigmond, Andrassy-tér
14, II. em. 1193

Veszünk könyvtárakat

egyes könyveket, Lexikonokat, jogi,
szépirodalmi és egyéb munkákat leg-
magasabb árban. **INGÜSZ**
I. és FIA könyvkereskedése
Arad. 235

Egy rövid zongora

eladó Neumann Antalnál, Deák Fe-
rencz-utca 36. sz. alatt. 798

Ötvenezer darab

különbféle színes férfi és
női nap és esernyő 1 frt
10 któl kezdve eladatnak
Hegedüs Árminnál, Sza-
badság-tér 17, a 13 vér-
tanu szoborral szemben.
1041Egy 4 polgárit végzett
fiatal ember, jó írással
azonnali alkalmazást
nyerhet, helybeli nagy
vállalatnál. Ajánlatok
Gyakornok jellegével a
kiadóba kéretnek.

Házikisasszonynak

vagy házvezetőnőnek ajánkozik
egy jó családból való keresztény
url leány, ki a háztartást és a női
ruhavarrást teljesen érti; vidékre
is elmegy. Cím: Arad, Batthyányi-
utca 17. 1227

Szalonna,

téli vágás 76, zsír 80, friss sertés-
hus 72, karaj 80, füstölt sonka 98,
füstölt kolbász 90, friss kolbász 80,
füstölt disznó fej 68, svartli 64,
véreshurka 60, májas, tüdőshurka
40, s tepertő 65, 50 kilogrammonként

Garai Károlynál

Aradon, Árpádtér 4. Május 1-től
Boczkó-utca 2. szám, Hal-térrel
szemben. 1208

Nemzetiszintű

lobogó-
kelmék100 cmtr. szélességben
meterje 27 krajezárért
kapható. 1228

Rosenblüh H. és Társa.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre

VALÓDI

BRÜNNI SZÖVETEK

Egy szelvény ára 3.10 mtr. hosszú tel-
jes férföltönyre elegendő (kabát, nad-
rág és mellény) csakK 7.-, 8.-, 10.-, 16.- K 12.-, 14.- jobb
K 18.- 18.- finom K 21.- legfinomabb
valódi gyapjuból.Egy szelvény fekete szalon öltönyre K 26.-,
valamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-
kamgarn stb. gyári árban az elismert szolid
postógyári raktár által

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállí-
tásért felelősséget vállalok. A magánvőre órási
előnyök hárnak, hogy szövetet fenti országól
közvetlen gyári piacon rendelhető. 3711

7853-1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi márczius hónap-
ban engedélyezett italmérések vár-
ható forgalmáról az aradi m. kir.
pénzügyi biztos által beküldött
összeírási jegyzék 4 darab ívét
az állami jövedékről szóló 1899.
évi XXV. t.-cz. 17. § a és az erre
vonatkozó utasítás 17. §-a értelmé-
ben 1906. évi április hó 20-ik nap-
jától számítandó 8 napra közszem-
lére azzal tesszük ki, hogy azokat
az érdekeltek, névszerint Schwarz
Lipót, Korraeker Andrásné, Klein
Izidorné és Madarász Jánosné, akik
italmérési engedélyt kaptak, nem-
csak megtekinthetik, hanem az
azokban kitüntetett forgalmi ada-
tokra nézve úgy nevezettek, mint
a kereskedelmi testület és ipar-
testület is nyújthatnak be a város
fogyasztási adófelügyelőségénél ész-
revételeket.Arad, szab. kir. város tanácsá-
nak 1906. évi április hó 14 én tar-
tott üléséből.

A városi tanács.

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

Meghívás

az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság

XXV. rendes közgyűlésére,

mely Aradon, a részvénytársaság saját házában levő igazgatósági helyiségben, 1906. évi má-
jus hó 27-én délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1905. év üzletéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az 1905. évre vonatkozó üzleti zárszámadások és mérleg előterjesztése, valamint a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség hováfordítása és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
4. Az alapszabályok 40. §-a értelmében kilépő három és üresedésben levő egy, vagyis összesen négy igazgatósági tag helyeinek választás utáni betöltése.
5. Az igazgatóság jelentése a „Békés-csanádi vasút“ bérbevétele tárgyában a múlt évi közgyűlésünk által hozott határozat végrehajthatatlansága tárgyában.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak választása.
7. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít, — a részvények le nem járt szelvényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt

Aradon: a társaság főpénztáránál;

Budapesten: a „Magyar Agrár- és Járadékbank“-nál;

Becsben: „Schoeller & Comp.“ uraknál;

Berlinben: „Bank für Handel und Industrie“ és „Born & Busse“ uraknál;

M/M. Frankfurtban: Dresdner Bank in Frankfurt a M. letcendők, hol azokról megfelelő elismervények adatnak.

Arad, 1906. évi április hó 24-én.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság igazgatósága.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Kurzweil János és Társa budapesti festékgyáranak festékével.